

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLÜSTRERAD TIDNING

IDÉEN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

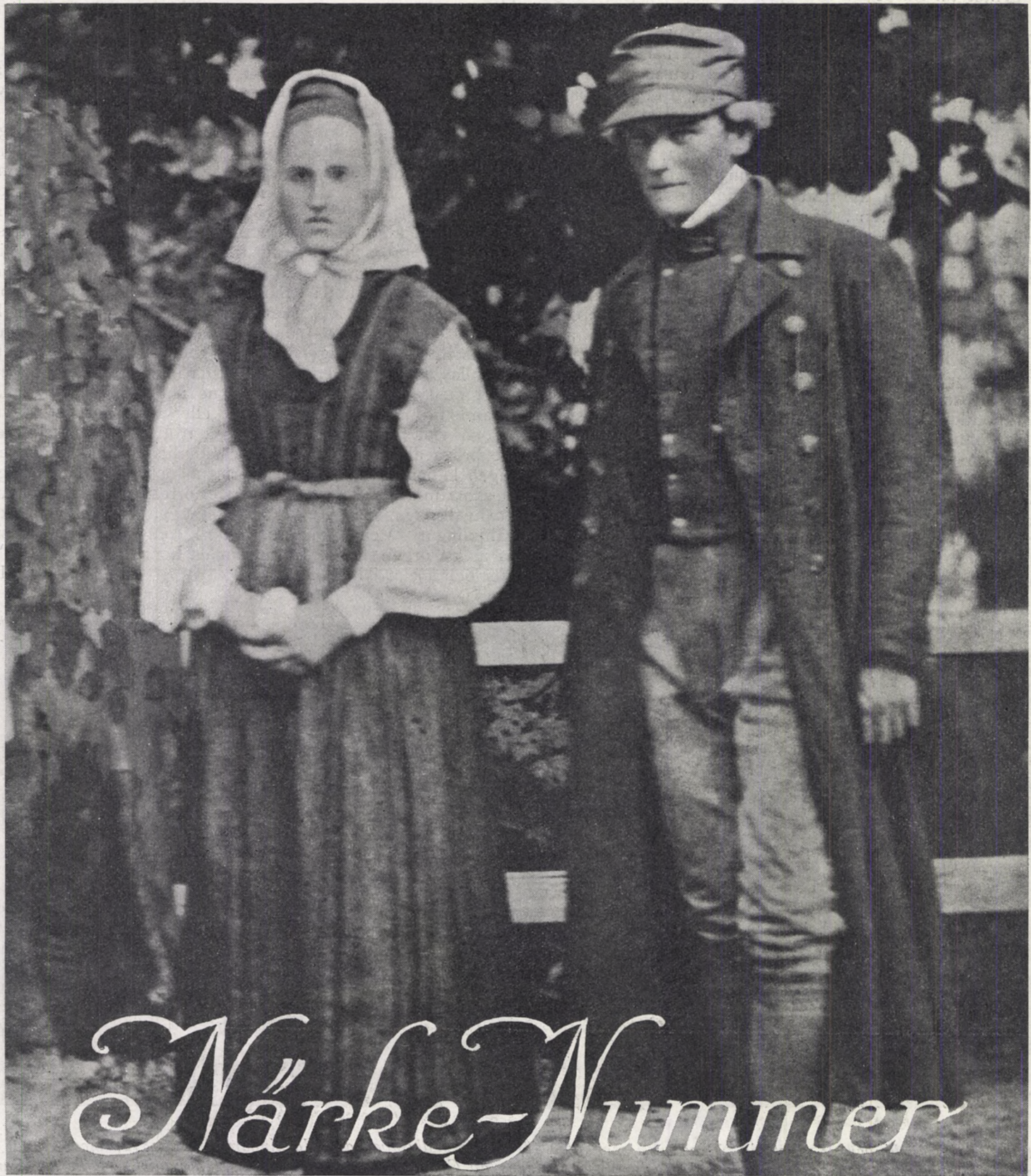
UPPLAGA **A**

N:o **34**

DEN 26 AUG. 1923

PRIS 35 ÖRE

REDAKTÖR
EBBA THEORIN

Närke-Nummer

Ett Närke-par i gamla stilen

från Stora Mellösa urgamla bygd, i traktens nu återupplivade folkdräkter.

K R Ö N I K A

som handlar om Närkingarna och närkingarna.

"Och jag skall väva mig en randig kjortel, så får jag friare från alla orter."

sjunger man i det gamla folklustspelet Närkingarna. En författare som i våra dagar skulle ge en trogen bild av närkingskan med hennes tillgång till cykel, telefon, symaskin, bio, grammofon och andra agremanger skulle knappast sätta vävstolen i Amors tjänst. Närkingskan i våra dagar väver nog litet till husbehov men när hon skall vara fin åker hon in till Örebro och ekiperar sig. Därmed är ej sagt att inte en folklivsskildrare ännu skulle kunna få utmärkta motiv från Närkesbygden med dess stora välmående gårdar. Jag kommer ihåg ett sånt där hemman på Närkesslätten med dess milsvida frodiga rågåkrar. Gården var gammal och kringbyggd och trädgården bar utom sin vanliga uppsättning den obligatoriska raden av träd med de närkingska »sura brunbären». På rabatterna växte dalior, blå duvor i en vagn och löjtnantshjärtan i yppig omväxling. Hästarna stodo blanka och smällfeta i spiltorna och ett pittoreskt inslag bildade storsuggan som förrirat sig ut i gödselgården där den gick och bökade som ett väldigt vildsvin. På ång- och betade korna kommanderade av den linhåriga vallpojken som med sin trasiga mösskärm på tre kvart och det lilla hasselspöet i näven gnodde barfota kring och satte respekt i skaran.

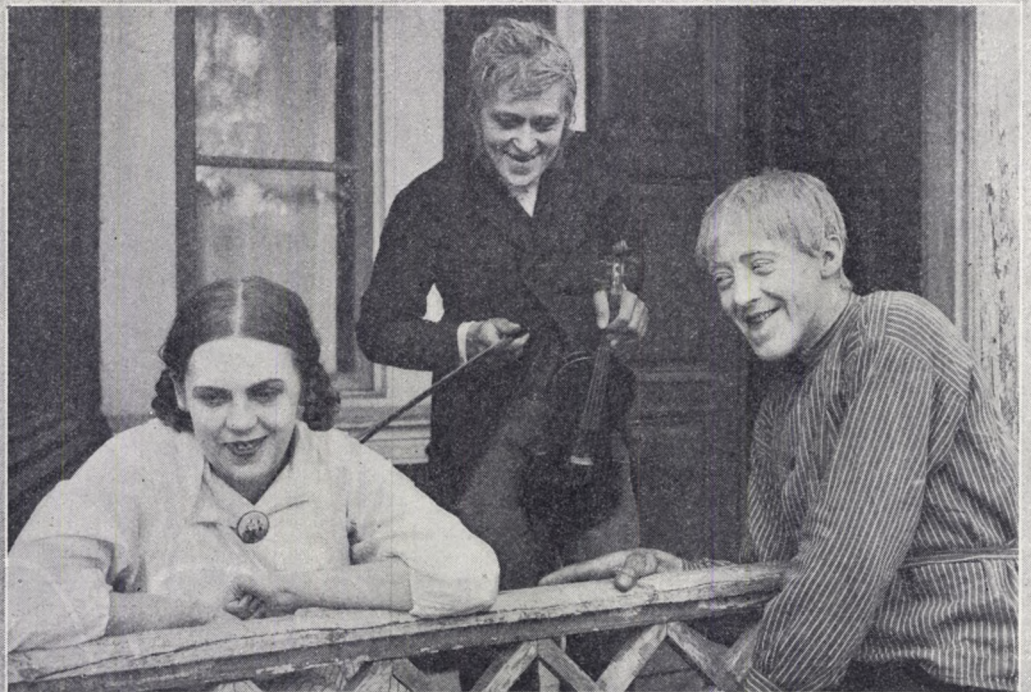
När man först kommer i en sån där by ser det ganska ogästvänligt ut eftersom alla farstudörrar äro omsorgsfullt stängda och gardinerna oftast neddragna. Men man kommer snart underfund med att det är för att hålla bort inte gästen utan de efterhängsna flugorna som man är så rädd för.

Och så får inte solen bleka för mycket i stora salen. Här var husets bästa samlat: nytt och gammalt, spegelskänken, golvuret, paneldivanen med gamla silverbägare på hyllan, den amerikanska gungstolen och andra minnen från barnen i Amerika och på väggarna skyttemedaljer, bibelspråk och gruppfotografier samt Karl den femtonde till häst. Blommorna stodo i sånt överflöd att fönsterplattorna knappt räckte till, nerium med granna ljusröda buketter, aralier som rände upp till taket, klarröda pelargoner, Kristi bloddroppar och naturligtvis en myrten för alltid finns det en ung dotter i huset.

För främmande som kom gjordes allt så rart som möjligt och nog syntes det att visthusbodarna kunde ge ifrån sig åtskilligt. En stockholmsk källarmästare skulle häpna över de bordets hävor som kunna bestås vid ett Närkeskalas med dess härliga revbensspjell, nyslaktade höns, torr saltad fårbog, spicken skinka med klippt dill, bondbönor i alla former, gubbröra med stekt fläsk och så berg av nykokt potatis. Och hur mätt man än är får man ändå inte förolämpa värdinnan med att säga nej till att som avslutning ta ett stycke ostkaka eller en tallrik sötost, den närkingska nationalrätten och allas stolthet. Sen återstår bara kaffebordet med vanligt doppa, förutom sporrar, mandelformar, sockerkringlor, pepparkakor och vita kakor som man naturligtvis måste pröva alltsammans. Och så kan det verkligen kännas skönt att gå till dansbanan. Dit skola ju alla. Utefter väggarna glänser det kvällsdags som ett långt stålband av tvåhjulingar. Men från bygatan höras tonerna av en orgel. Det är Lindbergskan som sitter och spelar Titanic.

I denna miljö är det inte svårt att hitta både roliga och präktiga typer. Om Strindberg råkat stiga på en Hjälmarebåt i st. f. den skärgårdsångare som förde honom till hans Hemsö hade vår litteratur kanske varit riktad med boken Sköllestaborna. Kunde förresten inte Svenska Akademien hitta några litterära påläggskalvar att skicka ut till grönbeta på Närkesslätten. Våra författare äro alldeles för okunniga om det land vars litterära företrädare de likvisst skola vara. De gå och trängas i Stockholm inbillande sig att ärans lager frodas kraftigast mellan gatstenarna och att det är den enklaste sak i världen att vaska guld i rännsten. Eller också slå de sig ner i Köpenhamn och när de bli riktigt berömda fara de till Italien eller Indien men svensk bygd resa de stolt förbi ty ännu har det inte gått upp för dem vilka rika gruvfyndigheter som här ligga jungfruligt orörda, väntande på dem som äntligen skola finna väg till detta litteraturens Gellivare. Det är på samma sätt som med målarna. En modärn konstnär skulle uppta som misslyckat skämt om man föresloge honom att fara till Närke och måla allmogebilder. Svenska genretavlor, åh fy sjutton så banalt, nej då målar man hellre Venedig eller åtminstone något som man kallar så eller Algeriet eller vad som helst i världen där en svensk tror sig vara mera hemmastadd än på hederliga svenska bondlandet. Det är kortsynt och dumt men ingenting att göra åt. Förresten kanske det är bäst som sker. Storsuggan i Sköllesta skulle säkert bli livsfarlig om hon finge för sig att man skulle måla henne modärnt.

CELESTIN.

Femtioett år i "Närkingarnas" historia. T. v.: En scen från första föreställningen av "Närkingarna" år 1872, med Anna De Vahl, Anders de Wahls mor, som Stina. Lasse och spelmannen spelades av Gust. Bergström och Vict. Holmquist. — T. h.: Samma scen ur den på folkskådespelet byggda film, som inspelats i sommar i Närkebygden. Frk. Ernholm, hrr Ruhdin och Olsson utföra rollerna.

Kulörta Lyktor

Kräftburar

Fyrverkeripjäser

till kr. 1: 50, 2: —, 3: —, 4: —, 5: — och 6: — pr dussin. Japanska lyktor kr. 3: — pr st.

Kr. 1: 50, 1: 75 pr st. Kräfthävar kr. 0: 60, 0: 75 pr. st.

Bengaliska Facklor 0: 20, 0: 50 pr st. Bengaliska eldar 0: 25, 0: 50, 1: — pr st. Romerska ljus 0: 50, 1: — pr st. Raketer 0: 50, 1: — pr st. Roterande solar 0: 50, 1: —, 1: 50 pr st.

Scoutmagasinet, Lilla Vattugatan 26, Stockholm.

Illustrerad prislista erhålles gratis och franco. Vi sälja även till allmänheten.

HEMMA HOS LANDSHÖVDINGSKAN

FRU FANNY BERGSTRÖM PÅ ÖREBRO SLOTT.

T. v. biblioteket, t. h. gula salongen i landshövdingensbostaden på slottet. (Foto Hakelner.)

DET FÖRSTA EN LÄSARINNA, SOM ser Iduns bilder från det gamla Örebro-slottets yttre och inre, frågar sig är säkert: hur kan det vara att ha sitt hem i ett sådant där gammalt slott, mellan sådana där urgamla, minnestunga och fuktande murar? Frågar man landshövdingenskan Fanny Bergström om det, blir svaret, att ett slottshem som detta är både tungskött och svärmöblerat. Och en husmor ser förstående på de stora kakelugnarna, där det säkert får eldas ett gott stycke in i juni, och på de jättehöga fönstren, som äro nästan lika respektabla som Stadshusets: 5 1/2 meter höga få gardinerna vara, och det är inte små trappstegar som behövas vid uppsättningen. Men å andra sidan: hur ljuvligt flyter inte den gröna slottsön på sitt vatten, vilka levande gröna draperier om fönstersmygarna — man behöver sannerligen ingen annan sommarort, och fru Bergström har icke heller haft det i år. Och slutligen ha själva rummen hög rymd och ofta växlande och vackra former — här finns sannerligen icke plats för något jämnstruket och slätstruket. Egendomligast verka förstas tornrummen. I det ena av tornen, vilka utifrån se riktigt »historiskt» tunga och dystra ut, rymmas inte mindre än en tre, fyra rum: landshövdingenskans sovrum och landshövdingens, ett par stora garderober, ett mycket stort badrum, och så landshövdingenskans skrivrum. Alkoven kring det enda fönstret i skrivrummet är så pass stor, att där rymms på längden en soffa med sittplats för tre personer eller fyra om de äro magra och inte landshövdingen själv med sin efter slottets mått avpassade kroppshydda är med.

Man kan förstås inte stå i ett sådant där gammalt slottstorn utan att fråga om det spökar. Jo bevars, gamle Engelbrekt brukar spöka och stöka litet. Landshövdingenskan själv har aldrig sett honom. Men hennes syster och svägerska fingo en gång när de skulle gå in i biblioteket, se en liten grå gubbe stå där. De skulle just fråga vad han ville, då han på gamla spökens vanliga obelevade sätt försvann. Och nog

Landshövdingenskan Fanny Bergström. Fotografiet taget för Idun i hennes hem (av Hakelner).

hörde landshövdingenskan fasligt mycket knäpp och knissel och knassel de första åren hon bodde på slottet, säger hon. Ibland vaknade hon på natten vid att det knackade på dörren så att hon ropade »stig in». Men man vänjer sig lättare vid de gamla slottens spökeri än vid de moderna hyreskasernernas grammofonmusik, och nu generas fru Bergström inte längre av stenmurarnas skendöda eller skenlevande minnen.

Det är för resten inte bara gamla spöket Engelbrekt, som tycker om att vistas i biblioteket, utan även dess rättmätiga, levande och älskvärda innehavare: landshövdingen och hans fru. Det ligger i ena tornet, två utbyggda fönster med behagliga fönstersmygar släppa in solen från öster och söder — eljes ligga en god del av rum-

men åt skuggsidan och bli ganska mörka och tunga. Redan långt innan landshövdingparet flyttade in i Örebro slott, hade de ju ett färdigt vackert hem, och de urgamla murarna, mellan vilka detta vid inflyttningen skulle pressas in, ha ju i viss mån varit som en Prokrustessäng: somligt av möblerna har måst huggas av och annat byggas på. Landshövdingen har alltid varit en bokvurm, säger hans fru, och sitt bibliotek hade han även såsom rum betraktat färdigt redan på den tiden han var häradshövding i Köping. I tre veckors tid arbetade snickare i Örebro-slottet med att ändra om hyllorna efter rummets form, att bygga in den vackra gamla klockan o. s. v. Här finnes nu en mycket rik samling av topografisk litteratur från hela Sverige, historia, biografier etc. Romaner överlåter han som så många andra äkta män åt sin fru att läsa — och hon har också inne i sitt skrivrum (i ett annat torn!) ett icke oansenligt skönlitterärt bibliotek. Inför de vackra broderade gardinerna framför bibliotekets fönster frågar man, om landshövdingenskan själv... »Ack jo, jag syr nog, när jag någon gång hinner med det, men det är inte ofta.»

Fru Bergström talar inte gärna om sig själv, men hela länet talar om vad allt hon hinner med. När det är något i länet, som skall göras från kvinnohåll, då är det alltid landshövdingenskan, som träder i spetsen. I Röda korset har hon gjort en stor insats, och f. n. arbetar hon framför allt för de fattiga blindas väl.

Intet av inredningen tillhör landshövdingenskans bostaden som sådan, förutom några ganska tråkiga kungaporträtt och några småsaker. Men lustigt nog har ändå den vackra antika möbelen i Karl Johans-stil, som står i den här återgivna gula salongen, följt landshövding efter landshövding. Först tillhörde den landshövding Bergenskiöld, så landshövding Åkerhielm, därpå den förste landshövding Bergström, den nuvarandes fader, vars porträtt, målat av Nyberg, också häng-

(Forts. sid. 810.)

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

L Y C K L I G A Ö R E B R O

Några av Örebro mera kända och verksamma damer. Från vänster: Fröken Mattis Lundbom, föreståndarinna för Bikupan i Örebro, arbetar bl. a. för de närkeska folkdräkternas återupplivande och visar på Göteborgsutställningen en av henne uppfunnen sjukbår. — Doktorinnan Regina Hagstrand, ordf. i stadens nitiska krets av Röda korset och även en av de kvinnliga stadsfullmäktigeledamöterna. — Gymnastikdirektören fru Greta Adrian, gift med stadens "idrottsdiktator" kapten A., har drivit fram intresset för idrott inom det kvinnliga Örebro. — Fru Hanna Been, som jämte sina systrar fröknarna Lindberg arbetat upp Lindbergs Strå- och filthattfabrik.

FRÄMLINGEN, SOM KOMMER till Örebro på ett flyktigt besök en augustimiddag, märker strax att det är en lycklig stad. Den store skofabriksdirektören, som han söker upp, har nyss — klockan är kanske ett — i sin eleganta bil farit ut till det herresäte, som han köpte under högkonjunkturtiden, — belastat med historiska minnen och inteckningar. Hans kontorschef har, likaså i egen bil, rest ut till sin sommarstuga i Kilsbergen. Och springpojken har på sin motorcykel farit ut på en tur i stadens omgivningar. Nu måste det erkännas att kristiden betydligt minskat motorvälståndet — bland springpojken. De höga herrarna ha det solidare. Det berättas om en av de lyckliga fruarna, att hon en dag sade till sin man: "Jag är mycket lycklig, jag har egen bil, pengar och anseende, det enda som fattas mig är en herrgård". — "Var lugn, Augusta", svarade maken. Ett par dagar senare var hon fullständigt lycklig.

Nu hände det en och annan av de nya herrgårdsägarna att han visserligen anlade nya drivhus, men i stället tog bort t. ex. de gamla Ehrenstrahlarna och sålde dem. Men bevars, även den affärskunnige kan ju stundom låta leda sig för mycket av — him sitt skönhetsinne. Det berättas i staden en historia om en herre, som varit fotograf och »börjat måla» som det heter, och som när han utställde i Örebro fick sälja för en summa, som den förnuftigt beräknande staden numera skäms över.

A andra sidan gömmer där sig nog bland all grundlig köpmankunskap en blyg oförmåga att driva affärer med skönhetsvärden. När en av Örebro få konstnärer, älgmålaren Axel Borg dog, sålde en av hans vänner de efterlämnade tavlorna till just det pris målaren själv brukat hålla dem i — vilket ju visade pietet mot både konsten och konstnären. Men någon tid senare såldes de för det fem- eller sexdubbla hos konsthandlarna i Stockholm, som hade köpt hela packlårar fulla av dukar.

Visst finns det i Örebro som i så mångt svenskt Österås folk som skyggt och tyst älskar skönheten mer än allt annat. Kanske

Två andra duktiga affärskvinnor i den framstående affärstaden. Fr. v. fru Hilda Muhr och fru Anna Gustafson, vilka arbetat upp vardera sin solida charkuterifabr. (Foto Hakeliev.)

voro de alltför tysta och blyga. För mycket av stadens gamla ärevördiga minnen fick stryka med för byggmästarnas storstadsintentioner. Vilka åter satte sitt gentilaste minnesmärke i »Centralpalatset», som är precis lika banalt som alla andra svenska städers stora hyreshus med precis samma osvenska och opersonliga namn. Men nog hör man med beundran om t. ex. kyrkbyggaren, som fastän snart nittioårig springer som en ekorre upp och ner i tornen, som han själv byggt: den av honom restaurerade Nikolaikyrkans och den nybyggda Olaus Petrikyrkans.

Men oförgånligt skönt är ju det gamla slottet, där inom parentes sagt landets tronföljdsfråga två gånger ordnats, för Gustaf II Adolf och för Karl XIV Johan. Står man där och lyssnar till hur vattnet brusar över dammbroarna, kan man inbilla sig höra den hemliga melodi, efter vars rytm staden levat i sekel efter sekel och dess borgare långt före Engelbrekts dagar liksom i dag gått till vila och arbete, till död och till liv. Men man skall kanske inte lägga in för mycket i den där sorgsna och eviga sången från strömmen. Staden verkar vacker, välvårdad och regelrät — och den är precis vad den ger sig ut för, den lär icke ha det slagets dolda poesi, som man först efter mångahanda konstner kommer underfund med.

Hur äro Örebrodamerna klädda? frågar kanske den för fåfänglighet lagde. Ännu

bättre än stockholmarna, eftersom de förmögnare begagna de allra bästa sömmerskorna i — Stockholm. En storsömmerska har fördenskull svårt att slå sig fram i Örebro. Och en sak får man alldeles säkert vackrare i Stockholm än i skoindustriens metropol, Örebro och det är skor. Detta på den grund att det inte står till att få köpa några Örebrokor i Örebro. Allt av den sorten forslas ut. Och ingenstädes äro skodonon så dyra som i Örebro, där man får nöja sig med andra städers märken.

Det är mycket lätt att från främlingens ståndpunkt karaktärisera Örebroborna. Man behöver bara upprepa vad alla utbördingar säga om invånarna i vilken svensk stad som helst. "Konservativa till lägningen, stela och otillgängliga innan man känner dem, men hyggliga och trevliga sedan man kommit dem nära". Det där känna vi igen, inte sant, det gäller ju precis oss själva, vare sig vi bo i Göteborg eller Malmö eller Tomelilla. Staden är förnäm, och den har många förnämna kretsar, som av förnämitet bara umgås var och en inom sin ring för sig: officerare för sig, och likaså ämbetsmän, affärsmän, läkare, lärare.

På ett sätt gick det stelare till förr, då skiljemuren mellan de olika kretsarna uppehölls ännu strängare än nu, och på ett annat sätt hade man det gemytligare. Ännu för en del år sedan gick man gärna familjevis på »logen» och hörde på någon varietédiva. Numera — ja, teatersällskapen bruka alltid ha fulla hus. När främlingen läser på en affisch, att »August Strindbergs världsberömda Fröken Julie» ges där och där och att det efteråt är »dans och servering», förstår han också att detta vänder sig till en enklare sommarpublik. Musikintresset har ju också utan tvivel stigit. Man har en utmärkt orkesterförening, man har sångföreningar — men bara en enda sångerska, upplyser en invigd — litterärt sällskap, amatörteatersällskap. Och så har man — eller rättare sagt kvinna — Röda korset och sporten. Inte som skulle Röda korset i och för sig betraktas som ett nöje,

(Forts. sid. 811).

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

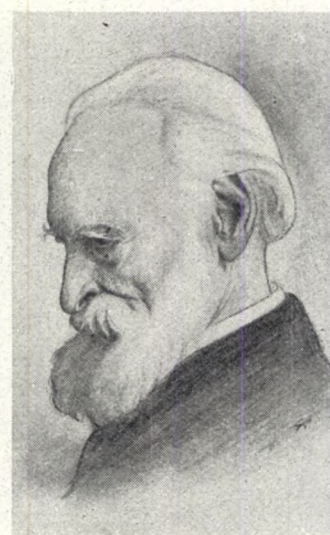
OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

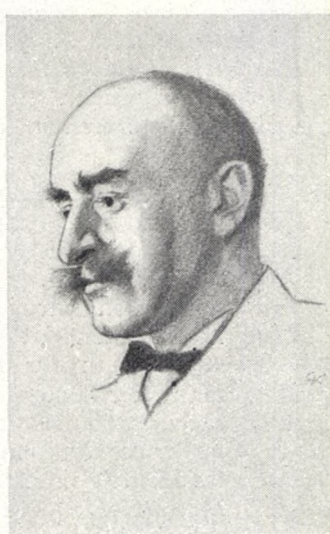

KÄNDA ANSIKTEN I ÖREBRO

TECKNINGAR FÖR IDUN AV ÖREBRO-ARTISTEN GUSTAV ANDRÉSEN.

I övre raden fr. v. Landshövding K. J. Bergström, sedan tolv år länets populära hövding och Örebro slotts ståthållare. — Grosshandlare John Lundmark, som stadsfullmäktiges ordförande omtyckt i alla läger. — Direktör Adolf Lindgren, som i riksdagens första kammare väckt uppmärksamhet genom en del djärva motioner, t. ex. om restriktionernas slopande etc. Förresten känd man i staden och naturligtvis stadsfullmäktigledamot. — F. lektorn Adolf Kjellström, stadens noble gamle kyrkbyggare, livlig och frisk med sina snart 89

är. Han har restaurerat Nikolai-kyrkan och, för övrigt med stora personliga offer, byggt Olaus Petrikyrkan. — I undre raden fr. v.: Ett av den både kyrkligt och frikyrkligt intresserade stadens kända ansikten är naturligtvis prosten Lönrots. Prosten var för resten i sin ungdom tidningsman, och det är ju mera ovanligt, att en tidningsman blir präst. — Örebro och Närke sångare är Levi Rickson, "Jeremias i Tröstlösa", vars karaktäristiska yttre man också lätt fäster sig vid, när man ser det på stadens gator.

DEN TANKLÖSA FLICKA.

Av JEREMIAS I TRÖSTLÖSA

Ho kom gånganes på vägen, ho kom ifrån stan.

Han glömmet fälle aldrig den mesommarsdan.

Han satt på sin bänk unner päronaträ

å hadde inte någe te roga sej mä.

Han grämde sej för torken, som brände hans fält,

mä rågen å potatisen nu va dä klint beställt.

Jeremias i Tröstlösa hör inte bara till Örebro "kända ansikten", vilka vår tecknare återger här ovan, han är också en närking till själ och hjärta, vilken som ingen annan förstätt att på det säregna närkingska tungomål, som förresten nu för tiden förvinner allt mer, återge närkingarnas kynne. Halvt sorgmodigt, halvt humoristiskt berättar han i denna dikt för Iduns Närke-nummer om lantgossen, som sørjer över skörden — såsom så många av hans likar göra just nu, fastän inte precis av brist på regn — och om stadsflickan, som tänker på sin vackra hatt.

För flicka kan en tänka sej, vart butter på stunn å rynka på si näsa å knep ihop sin mun:

Du tänker inte mycke på min nya sommarhatt

men kommer rägn på den, ska ja hålla mej för skratf.

Men löcka te mä rägne du! Ja tackar för i da!

Ajö! Ajö! Du ä allt en, som önskar utmärkt bra.

Å luften va så het så dä grillra för hans blick.

Då kom ho å då skratta ho å hälsa mä en nick

å sa: Så vackert väder! Så vackert runtikring,

å himmeln ä så blå så blå! ... Begrep ho ingenting?

förstog ho intenåge? Att gräse tvina bort

att rågen va förbränd å klen, att havern va för kort.

Di skulle plocka blomster te en blomsterbukett

På änga neråt Rynninge där växte di tätt.

Mä prästakragar spådde ho. Ho tog en å stog still:

Tänk nu på någe vackert, du får önska va du vill!

Då önska han att rägne skulle riktigt strömma ner.

Strax tystna han å vart förskräckt å önska inge mer.

Ho rände nerför backen, ho svängde hem te stan,

å sommarhatten lyste mä blomst å gröna blan.

Han satte sej på bänken unner päronaträ

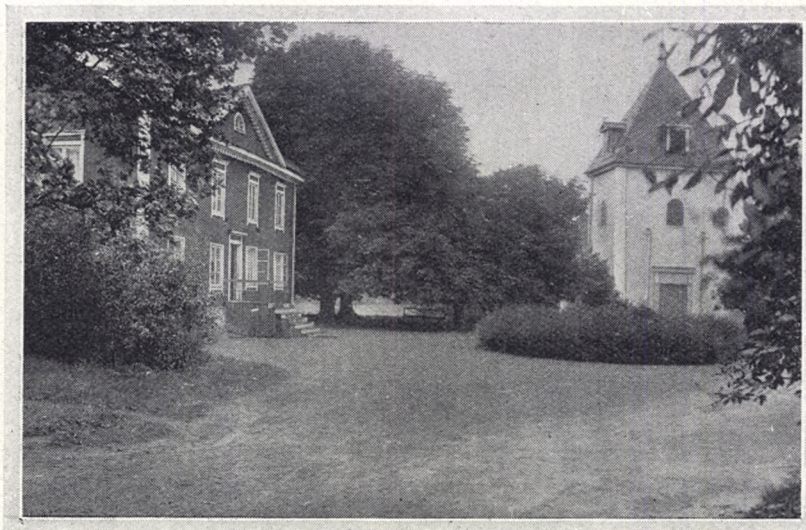
å hadde inte någe te roga sej mä.

Men allting, som han önska, dä va för flickas skull,

för henne rägn å skördar på åkerns torra mull.

NÄRKE I MINNET OCH DIKTEN

FRÅN LARS WIVALLIUS TILL VERNER VON HEIDENSTAM.

Med åtskilliga herresäten och prästgårdar i Närke är förbundet minnet av någon av vår vitterhets stormän. T. v. Olshammar, Verner v. Heidenstams fädernehem, med "Birgittakyrkan" t. h. Platsen är en av de stämmingsrikaste och fagrade i vårt land, och den har kanske skönare än någon annan trakt blivit förevigad i svensk dikt. — T. h. den lilla vackert inlummade gården S. Holmstorp, där "Angelikas" skald Bernhard Elis Malmström föddes. Modellen till "Angelika" var som bekant en Närkeflicka. På gården restes 1918 en enkel minnessten över skalden och hans broder historikern.

»MELLANBÖCKER» BRUKA FÖRFATTARE kalla de mindre lödiga arbeten, de ibland kasta ut i marknaden mellan de verkliga kraftproven. En dam från Skåne, som hade sydlänningsars vanliga okunnighet om nordligare länders geografi, kallade i analogi därmed Närke en »mellanprovins». Och visst ligger det inklämt mellan till området större landskap, med vilka det till på köpet får dela sina naturrikedomar. Men litterärt lika litet som i materiellt avseende är Närke en »mellanprovins». Ända från Lars Wivallius och till Verner von Heidenstam har det haft en mängd diktare, som besjungit den vackra och rika provinsen som sin hembygd.

Lars Wivallius, som var från Vivalla utanför Örebro, gick en gång i Örebro skola, innan hans för den tiden olyckliga och lastbara böjelse för främmande och levande språk drev honom ut på ödesdigra äventyr. Denne den förste Närkeskalden har också skrivit den första Närkehymnen — fast på tyska. Den lyder i översättning:

Närke, mitt kära fosterland,
ett hertigdöme i Sverige,
bevara, Herre för allehand'
synd, krig, uppror och skada.

Tidigare hade Örebro mest berömda söner, Olaus och Laurentius Petri, gått i skolan, som fanns redan på 1300-talet. Johannes Rudbeckius, som var född i Ormesta hörde också till Örebro skolans alumner, i vilkas rad den senaste store litteräre för resten är Hjalmar Bergman.

Kumla är inte endast Närkeskomakeriets vittberömda hemort, det var också en tid Frans Mikael Franzéns. Här planterade han popplar och ekar, (fyra av ekarna stå ännu kvar vid prästgården) och här diktade han sina psalmer. Första versen av psalmen 323 skrevs ursprungligen för en av Kumla kyrkas klockor, där den också finns inristad. Sina tolv första år i Sverige tillbragte den Finlandsfödde skalden som Kumlaherde, och han skulle kanske aldrig ha lämnat sin idylliska Näretillvaro, aldrig ha blivit kyr-

koherde i Stockholm och sedermera biskop, om han inte varit rädd för alla besvärligheter och bestyr vid kyrkoombyggnaden i församlingen.

Franzén var ju emellertid inte född i Närke, men det var Bernhard Elis Malmström, som för resten senare blev Franzéns efterträdare i Svenska Akademien. Inte så långt från Holmstorp, där han var född, ligger Loviseholm, där han gick och svärnade med sin Angelika. Hon hette Angelika Dalman, och det var efter sin alltför tidiga död som hon blev skaldens genius. Men det är icke bara den unga mamsell Dalman, som lever i den berömda dikten, det är också Närkebygden, som strålar där, romantiserad, förskönad:

"Rusig av drömmarnas vin en kväll på den lummiga stranden
satt jag och hörde förströdd vågornas hulda musik.
Högt bland silverglänsande moln satt sommarens måne,
ängarnas blommande bädd drack dess försmäktande sken."

E. V. Lindblad var på 50-talet för Örebroarne mest känd som litterärt biträde hos N. M. Lindh, på sin tid Sveriges största förlag, och vi skulle kanske icke tagit med honom bland de mera betydande Närkeskalderna, om han icke präntat den vackra och träffande karaktäristiken av sina landsmän:

Vaken håg och öppet öga
känns närkingarna på.
Varje motstånd batar föga,
framåt, framåt skall det gå.

Karl Axel Anrep är kanske den, vars namn intimast knutits till Närkediktingen. För femtio år sedan — år 1872 — uppfördes för första gången hans folkskådespel »Närkingarna», och näst Värmlänningarna är det väl vår största succéspjä. Sitt stoff hämtade han från trakten av Lunnasjön nära Lekhyttan, och det är också i en Närkebygd som den över skådespelet byggda filmen nu inspelats.

Karl Axel Anreps broder Johan Gabriel

är för resten som skriftställare ännu mera berömd — och läst, och man kan ju gott säga, att han som genealog hämtat en god del av sitt »stoff» från sin egen provins med dess många herresäten och adelssläkter.

Men den störste Närkesonen bland skaldar är och förblir ju ändå Verner von Heidenstam. Ingen bygd har väl besjungits innerligare och starkare än det Olshammar, om vilket det heter i »Hemmet».

Jag längtar hem till skogen.
Där finns en stig i gräset.
Där står ett hus på näset.
Var plockas under träden
så stora rosenhäger,
var gungar blästen säden
med sådant sus som hemma?
Var bäddas så mitt läger
vid aftonklockans stämma?

När skalden sedan talar om att de gamla minnena

"de resa sig så stora
som höga andeväsen",

så passar det väl in på hans fädernegård, eftersom den liksom så många andra herrgårdar i den urgamla kulturprovinsen har anor ända från 1200-talet och bland sina forna ägare hade Närkeslagmannen Ulf Gudmarsson, Heliga Birgittas man.

Ett annat stycke Närkenatur möter man i Heidenstams storslagna »Tiveden», allt från den trakt

"i ödemarken, dit al och björk
ej våga in och sjön står mörk",

till den ljusare bygd, där

"ligga bygderna och tjällen
grå som aska, junikvällen
kommer tyst med huvan fälld
och blåser askan i eld".

»Hemkomsten» i Hans Alenius formar sig ju också delvis som en stark skildring av den närkeska fädernebygden.

Bland nutida författare är som sagt också Hjalmar Bergman Närkeson, född i Örebro. Men det må lämnas osagt, om hans särregna bergslagstyper och hans småstadsoriginal höra till den Närkeska gruvbygden eller till angränsande landskaps bergslag.

Alla erkänna att **GENTELES LINOLEUMFERNISSA** är oöverträffad i **SLITSTYRKA, HARDHET OCH GLANS**. På grund av de undersökningar, som verkställt av Fackskolan för Huslig Ekonomi, har fernissan tillerkänts **DIPLOM**. Varje burk är försedd med S. H. R:s **garantimärke**. Försäljes hos varje välsorterad Färghandlare.

EUROPEISKAN I TURBAN

EMMA MEISSNER OM STORSTÄDERNAS DAMPUBLIKS KLÄDER OCH VANOR.

Herr Redaktör.

Ni har bett mig delge Eder några av mina intryck av hur "europeiskan" ser ut i närvarande stund. Jag antar ni vill att jag skall beskriva den unga, sköna och eleganta europeiskan sådan jag sett henne under en liten blyxtturné till några av kontinentens huvudstäder och mondäna badorter.

Vad figuren beträffar, så anser den unga mondäna skönheten att "strykbrädet" är idealet och den mest eftersträfvansvärda "linjen". De tre gracerna rynkar hon på näsan åt såsom varande alltför klumpiga och skulle hon tilläventyrs vara i besittning av de förr så beundrade Venus-måtten, så försöker hon genom sport, dans, diet och allehanda försakelser förminska de kvinnliga behag en omild försyn varit nog grym att skänka henne.

Det är inte endast demimondens koryféer som sminka sig utan även unga söta flickor vilja "bättra" på sitt av naturen fraicha utseende med rödsmink, tusch och läppfärg. Själva proceduren sker ej i smyg utan överallt, efter badet, vid five-o'clocken eller vid promenadkonserten ser man unga damer plocka upp ur sina mycket eleganta väskor spegel och sminkgrejor och helt ogenerat ändra sina rosenläppar till *purpur*-läppar.

Vid middagen med dess obligatoriska jazz äro de flesta fullt teatersminkade och vid kvällsbelysning går det ju an men i dagsljuset verkar det rysligt. Håret är mestadels kortklippt med något längre tottar vid öronen.

Vad kläderna beträffar är kjolen ej så förfärligt lång ännu, men den blir kanske till vintern. Både vid lunchen och som aftontoalett bär man Tutankhamenklänningen av stoff med alla möjliga egyptiska gubbar, knäböjande bågskyttar, danserskor, galopperande hästar, kinesgubbar och alla möjliga konstiga figurer förresten. Inte är man rädd att verka outrerad så mycket är säkert. Ibland fick man se klänningar översållade av storblommiga rosor så att de verkade creton-möbler. Men kom man närmare fick man se att det var de finaste handbroderade blommor.

Svarta Faustmössor av sammet är en modärn huvudbeklädnad, enkel och klädsam. Vi få nog se den här i vinter.

Ett förtjusande och på samma gång prak-

Fast nog kan man tänka sig att just de gamla närkeska bruken och herrgårdarna kunna ge upphov åt »särlingar», otroligt viljestarka eller alltför mjuka som de Bergmanska.

En enda Närkesfödd skald — såvitt vi veta — lever ännu i Örebro. Det är Jeremias i Tröstlösa, som i det borgerliga livet — i den mån han deltar däri — heter Levi Rickson. Han hör utan tvivel till våra bästa folkmålsskalder, varom också hans på annat ställe i numret återgivna dikt på Närkemål bär vittne. Och så är han en äkta folkskald: han sjunges verkligen bland folket. En del av sina verser har han ju själv tonsatt. Vilken storögd, naivt poetisk förtjusning över den leende Närkenaturens sommar-under talar icke med Närketunga ur denna strof:

Nu ä då den allevackerste tin
mä surr utåv humler å surr utåv bin

Fru Meissner i senaste "europeiska" mode med turban. (Foto Jæger.)

Emma Meissner har återvänt hem efter en sommartrip på kontinenten, där hon besökt både Berlin, Wien och Paris och förresten sett all världens dampublik samlad på promenaden i Nizza eller kring spelborden i Monte Carlo. Hon har således sett europeiskan just nu och med sin vana iakttagelseförmåga observerat henne samt delger här några av sina intryck utifrån.

tiskt mod är turbanen som bärs till aftontoaletten i alla upptänkliga färger och material och hopfästes med ett briljantsmycke.

När man t. ex. sitter på teatern ser man knappt någon dam utan turban, håret syns knappast och man slipper alltså hårkamningens många besvärligheter.

Till utstyrseln hör också kolossalt breda juvelarmband som ifall man så vill kunna apteras till diadem. Merändels äro de samman-

satta av blå safier och briljanter eller rubiner och briljanter, också svart jet eller stenkol och briljanter. Till lorgnetten är det mycket chic att ha ett halvt centimeter brett svart sidenmoaréband med ens namnchiffer i briljanter att ha som flyttbart lås på bandet. Och så bär man tio centimeter avlånga stora broscher vilka fästas snett vid sidan mera som ett spänne och vid vilka pärlhalsbandet fästes. Ty pärlor måste man ha. Ingen dam om än så enkel saknade sitt pärlband. Naturligtvis menar jag inte orientaliska pärlor utan kulörta pärlor av finare eller enklare slag. Örhängena få vi ej glömma, de äro ohyggligt långa och nå nästan ner till skuldrorna.

De låga klackarna som utbasunerats som sista mode kunde jag ej upptäcka men skor i alla färger både blommiga, randiga och rutiga med mycket höga klackar, åtminstone i Frankrike.

I Monte Carlo inskränker klädedräkten sig, antagligen på grund av värmen, till ett minimum och tack vare det skarpa solskenet äro de små Evadöttrarna tämligen genomskinliga.

Det enda tillfälle då de voro riktigt anständigt klädda var i badet, ty då hade de förutom sin förtjusande baddräkt med elegant cape, strumpor, skor, hatt och parasoll — nåja inte alla. De stora brokiga sjaletterna påminnande om de gamla hederliga ostindiska snusnäsdukarna, användes på mångahanda vis dels till förmiddagshatten (om kullen) dels till att knyta omkring axlarna samt att sätta som skärp om höfterna, men riktigt klädsamma äro de inte. De små miniatyrsilkesnäsdukarna (kulörta) instuckna i armbandet sågo däremot nätt ut. Armringar i regnbågens alla färger bäras ända upp till 10—15 stycken.

Vad den outhärliga väskan beträffar, tycktes sammetsväskan broderad med stålpärlor vara högsta modet.

Som totalintryck kan jag säga att någon verklig stil och klädkultur ser man endast i undantagsfall utan som regel måste jag konstatera att kris- och gulaschtidens verkningar på långt när inte äro upphävda ännu.

Och få nu se när stockholmskan börjar gå klädd i turban.

Emma Meissner

Vem skriver den bästa skolhistorien?

Skolorna börja åter med sin möda — och sin glädje. Vem minnes inte med ett leende alla roliga historier från skolbänken! Skicka in Er bästa skolhistoria till "Den bästa skolhistorien", Iduns Redaktion, Stockholm, så kommer ett urval av de roligaste att publiceras och prisbedömning att ske i ett septembernummer. Tävligen är avsedd både för fullvuxna och för ungdomar under 20 år, vilka senare torde uppge ålder. Tre pris utdelas: för de vuxna ett å 25 och ett å 15 kr., som pris i ungdomens skolhistorieavdelning en verkligt vacker bok. Historierna böra vara tidningen tillhanda före 5 september.

å mä björklövsdoft ifrån hagen.
Nu blommar syrener å nu blommar råg
å blåklinten börjar å blomma åg
å fröjdas åt solheta dagen.

Så har naturligtvis också Närkes historia och gamla minnen tecknats av en rad nitiska författare. Främst då att nämna bland de äldre G. Djurklou, B. Hesselman och Herman Hofberg. Hembygdsforskningen har för resten allttjämt betydande representanter: den berömda Stora Mellösa socken har sålunda fått sin historiker i lektor Löf.

Slutligen ha vi nyligen i markis Claes Lagergrens »Mitt livs minnen» fått en intim och levande skildring av livet i Närke, sådant det gestaltade sig på 1850—70-talen på herrgården, vid brunnsorten och i staden — tre sidor av Närkeliv alltså som äro de mest framträdande än i dag.

T.

CAP Nötter

ytterst delikat nougatchoklad
i kartonger å Kr. 1:25.

I N F Ö R Ä V E N T Y R E T

AV JANE GERNANDT-CLAINE.

FYLLIG, SLÄTRAKAD, VÄL TRYGG i hela sin synnerligt vårdade företeelse, gick doktor Kärve nedåt Sturegatan bredvid fröken Helga, sin unga husförestånderska, som han helt oförmodat träffat utanför Bergs konditori. Själv var han en man på fyrtio år, änkling och far till en liten tös, som den unga damen vid hans sida åtagit sig att uppfostra. Och det hette att han var rama förståndet, men det hindrade honom dock icke att få infall som en skolpojke. I detta ögonblick skulle han velat ta den unga flickans arm inför alla människor, bekanta och obekanta. Senast i förra veckan hade han gjort henne en halv kärleksförklaring, som hon dock icke tagit på allvar och synbarligen icke ville tänka på.

Hon går sin väg, jag min, tänkte han. Vad som skilde dem förstod han icke, tills en plötslig ljusglimt kom honom att småle. Vid middagsbordet i går hade den bortskämda unge, som var hans dotter, behagat förklara att hon aldrig ville veta av en ny mamma. Och i det han mötte sin unga husförestånderskas blick, hade fröken Helga blivit flammande röd. Nu undvek hon tydligen varje sken av att vilja lägga ut sina krockar för honom, och rätt vad det var såg han henne hälsa på en herre med en älskvärdhet, som gjorde honom ursinnig.

— Vad var det för en gynnare? utbrast han.

Hon skrattade litet. — Hå — en ingenjör Skanderberg... Jag visste att han var i Stockholm... Min kusin träffade honom häromdagen och berättade att jag tagit plats.

— Vad i all världen hade han med det att göra?

Den bekanta författarinnan berättar här en sommarlätt och munter historia om flickan, som förlovade sig med äventyret och gifte sig med sunda förnuftet.

— Hm... Har jag inte talat om att vi varit förlovade?

— Fröken Helga, mumlade han obehagligt berörd.

Hon såg ut över Humlegårdens lövskrud och drog ett långt andedrag: — Det är över tre år sedan nu och jag vet knappt hur det gick till — men den tiden var jag så ung.

— Den tiden? upprepade han blott.

— Vi träffades hos goda vänner på en middag, fortfor hon, och när vi reste oss från bordet, kände jag hela hans liv.

— Det gick raskt.

— Ja. Han berättade att han sökt guld både i Kanada och Klondyke och gjorde reda för alla de ställen, där han varit. Geografi och resebeskrivningar började leva för mig. Jag blev så bekant med båda polerna som om jag haft dem utanför villan. Och när han följde tant Hanna och mig hem på aftonen, friade han — inte till tant utan till mig.

— Och ni svarade ja?

— Vad skulle jag annars ha svarat? Han tog mig med överrumpling.

— Är det så man ska ta er? sporde doktorn.

Hon log sitt skiftande leende: — Nej, jag ska ge mig själv. Helt och för alltid. Det har ständigt varit min dröm.

*

Någon lyckökerska var hon inte och ville inte ta den första hustruns plats i dok-

torns hus, som hans lilla flicka fått för sig eller hört av släktingarna. »Andra män ha älskat mig», tänkte hon.

Tänkte hon på de år hon varit vuxen, var det med en känsla av att ha gått på lina. I detta ögonblick levde hon så fjärran från ångesten för hotande kullerbyttor som om det stora okända aldrig funnits till i hennes liv. Och dock hade hon varit förlovad med Äventyret som hon haft äran berätta för herr doktorn på Sturegatan i dag...

I hans ögon var Carl Skanderberg inte annat än en lyckoriddare, men vilka luftslott hade denne riddare icke byggt upp åt henne. De hade icke sett varandra mera än några korta sommarveckor ute i skärgården och hon var som förtrollad — icke av sin fästman, han såg ut som en bisonoxe på svältkur, utan av de hägringar, som tagit gestalt i hans person. Det underbara var icke längre något som kunde inträffa i morgon eller om tio år. Likt en leksak höll hon det i sina händer.

Hon gick och tänkte på honom eller rättare sagt på undret. Men när hon gått förbi honom på Sturegatan i förmiddags, hade hon funnit honom förfärande ful...

*

— Fröken, utbrast husan, det står en herre därute och frågar, om fröken tar emot. Han kallar sig ingenjör Skanderberg.

Den unga flickan svarade icke genast. Hon reste sig bara med nervös hast från det lilla damskrivbordet i kabinettet, så känslig att hon blev både röd och vit i en sekund. — Bed honom stiga hit in, mumlade hon litet otydligt och kände sitt hjärta slå med dubbla slag, då hon såg honom träda över tröskeln.

(Forts. sid. 811.)

På senare åren har man med framgång åter sökt få ut de halvt bortglömda Närkedräkterna bland folket. Här återgivna modeller, av vilka Gällersta- och St. Mellösa-dräkterna äro de enda bevisligt fullt äkta Närkedräkterna, finnas på Bikupan i Örebro. T. v. fröken Åhrman i äkta St. Mellösa-dräkt. Den består av hopsittande liv och kjol, vit skjorta med ett korsstygnsbroderi kring ärmarna och randigt förkläde. Sjaletten skall på denna dräkt i motsats till Gällersta sitta under livstycket. Till dräkten hör ett broderat "stycke" av tyll eller spets med en brokig bindmössa. — I mitten Bikupans förest., frk. Lundbom i den vackra Gällerstadräkten. Den består av långrandigt liv och kjol, vit skjorta, brokig siden- eller bomullshalsduk med frans, fäst utanpå livet. På huvudet broderat tyllstycke och broderad bindmössa av siden. Röda strumpor. — T. h. dräkter från Fellingsbro. Kvinnodräkten har mörk kjol och mörkt liv, brokigt randigt sidenförkläde, sidenhalsduk med frans och tyllstycke med bindmössa.

När Ni kommer till **Göteborgsutställningen** bör Ni ej urakflåta ett besök i
 Uår utställning av: Möbler, Mattor, Flossamattor, Gardiner m. m.
 Uår god notera vår adr: Konstfliten, Gamla Högskolan, (mitt emot John Ericsson-statyn)

KLÄNNING BLIR ELEGANT
 KEMISKT TVÄTTAD
 ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT & FÄRGERI AB GÖTEBORG

BOXNINGEN OCH TJURARNA PÅ JAVA

DET ENGELSKA SLAGSMALET INTE BÄTTRE ÄN DET SVENSKA, ANSER HERMAN SELDENER.

Herr Redaktör!
NATURLIGTVIS ÄR BOXNINGEN EN förtjusande företeelse.

Vi komma ju alla ihåg scenen. En arena, runt vilken sitta män med nedkammade luggar, djupt liggande ögon och med munnar, som tugga ideligen... ideligen. På gummi eller tobak.

Framför dem en plattform, på vilken vid dramats början befinner sig en gentleman av slaktartyp utrustad med ett fickur och en visselpipa. Han ser sig stolt omkring, ty han är medveten om sitt ämbetes vikt och betydelse. Det är han, som skall säga stopp, när kämparna bultat varandra tillräckligt möra.

Och så komma hrr »champions». De göra en tafatt bugning för de tuggande gosarna på parketten, räcka varandra händerna. Ridderligt. Varpå den ene ger den andre en truthuggare, så att denne ser all himlens stjärnor förflyttade som milt lysande glorior kring huvudskalleplatserna på de lömskt grinande åskådarna. Så kommer ytterligare en uppercut, besvarad av vederdelomannen med en stillsam s. k. buktrevare, så att alla tarmarna ändra plats i hans stofthydda och knotorna i kraniet skramla som ett kinesiskt klockspel.

Så fortgår kampen med skiftande lycka och framgång. Än får den ene underkäken en smula vriden i sydost, än erhåller näsan på den andre en façon à la kroppkaka på Öland i fastlagstiden.

Plötsligt stå de båda hjältarna i sina smutsiga halvstrumpor upprätta och stirra på varandra med blodsprängda ögon. De undersöka med lurande blickar varandras mest sårbara och obetäckta punkter. Tjo! Där fick »partnern» en smocka så att fyra framtänder röko ut utan tandläkarehjälp, medan den andre fick vänstra ögat så pass igenmurat, att han inte ens skulle kunna känna igen sin svärmor på sin bröllopsdag.

Då blåser den fete slaktartypen i sin pipa, de båda kämparna gå fram och räcka varandra handen, medan de ilsket blänga på »ringen». Varpå de bli nödtorftligen avdiskade med en svamp, innan ben och leder vridas rätt på dem igen.

Förvisso är det en mycket vacker estetisk njutning. Näsblod och håriga stensättareben och gamla ullstrumpor. Liksom denna »art of selfdefence» är »very noble».

Jag kan bara inte riktigt förstå, att en estetisk finsmakare av kommendanten frih. Rosenblads typ — den germanskt blonda, ridderligt öppna och eleganta officerstypen — kan sätta den så högt, att han anser, att varje gentleman bör lära sig boxas.

Överste Rosenblad vill inte tro, att boxningen förråar, utan att den tvärtom verkar i motsatt riktning »på grund av att de stränga reglerna fostra självbehärskning, ärlig öppenhet inför motståndare, hjälpsamhet mot den besegrade, vänlighet i upp-

I debatten om boxningen, denna idrottsfältets senaste blomma, vilken somliga dyrka som en praktfull orkidé, medan andra avsky den som ett illaluktande ogräs, har Herman Seldener med som alltid frejdigt humör satt in en stöt.

trädandet m. m.». Får man döma av denna panegyrik, skulle man nästan kunna miss-tänka, att den ridderlige översten skulle önska boxningen införd som ett nytt vapen i den svenska armén, varigenom vår kinkiga försvarsfråga måhända kunde få en oväntat billig lösning.

Nu finns det emellertid skeptiska människor, som anse, att en slagskämpe inte blir mera självbehärskad därför att han lärt sig boxas, att öppenheten mot motståndaren inte ökas därför att denne får en konstfärdigt tillagad engelsk smocka på underkäken i stället för en vanlig inhemsk svensk och okonstnärlig dito på samma kroppsdel.

Och vad »hjälpssamheten mot den besegrade» och »värdigheten i uppträdandet» beträffar, så lär det vid slagsmål bero på, huru pass arg man är, om ifrågavarande gentlemansegenskaper skola visa sig. Oberoende om slagsmålet utkämpas på english eller småländsk fashion.

Jag har ofta sett och även deltagit i slagsmål mellan småländska och öländska fiskarpojkar och stenhuggare. Och bär förresten ännu ett märke å min forehead efter en västervikisk stenhuggaremäjsel.

Jag minns, att vi, när vi började kampen, visserligen inte räckte varandra händerna, men i stället dansade framför varandra med underfulla och burleskt hedniska men dock icke ograciösa språng, medan vi slogo ihop händerna samt ropade: »Jäklar angordån».

Detta förberedde ju motståndaren och manifesterade i sin art ett drag av ridderlighet, på samma gång det var ett suggererande moment, jämförligt med när en nu-

tida boxningspublik ropar »Heja» eller »Ussare Gnuttel!»

Däremot visade vi ingen större hjälpsamhet mot de besegrade, såvida inte länsman eller stadsfiskalen befunno sig i oroväckande närhet av oss. Då vi genast försökte tvätta varandra i sjön eller vid torgpumpen, så gott vi kunde. För att utplåna spåren.

För min del kan jag sålunda icke finna att vårt småländska sätt att uppgöra våra mellanhavanden ifråga om öppenhet och ridderlighet var en hårsman mindre förnämligt än de nutida anglerade boxarnas. Och vad det estetiska momentet beträffar, så erbjödo våra danser och hopp och svängningar säkerligen en vida rörligare, mera målerisk och livligare anblick än de nutida korthuggna, metodiskt begränsade boxareknuffarna. Jag undrar om inte själve August Brunius skulle kunnat skriva en avhandling om rörligheten i våra figurala kompositioner och om gracen i våra attityder och blivit professor på oss. Hr Karl Asplund skulle det bestämt, det vet jag.

Att skriva om den nutida boxningens estetik skulle däremot ingen ens kunna bli filosofie magister på. Den saknar skönhet och adelhet i strukturen. Däremot kan en boxningsförfattare mycket väl bli redaktionssekreterare i »Boxningsbladet» och få tryckfrihetsåtal. Om han sköter sig och fra-seologien rätt.

Jag menar alltså, hr Redaktör, att det aldrig kan anses vara gentilt att slåss, vare sig på småländska, öländska eller engelska. Och allra minst på engelska, när man är i Sverige. Tvärtom ger jag min gamle vän direktören Harald Sohlman rätt uti, att det engelska slagsmålet eller den s. k. boxningen är en rå och djurisk företeelse, särskilt när denna — som han tydligt syftar på — bedrives professionellt, d. v. s. som en offentlig föreställning och mot betalning. Här saknas ju t. o. m. som han också pekar på, de rent ursprungligt primära motiven: kampen om honan eller hungerns tillfredsställande. Här står endast vinningslystnaden kvar.

En vittberömd och erfaren dansk journalist har berättat mig, att när infödingarna på Java — närmare bestämt den lilla staden Tamanan på östra Java — samlas till de strider, som de årligen arrangerar mellan sina tjurar — där tjur mot tjur slåss och sålunda inte människa mot tjur — låta de dessa först titta på en liten beskedlig och fromögd ko, innan de släppas att stöta hornen i varandra. De inbilla sig då vara rivaler, och anfälla varandra mera intensivt.

Det är ju också en boxningsmatch.

Tjurarna på Java slåss för älskogens skull. Boxningshjältarna i »ringen» för pengarnas.

Sedan blir det en smaksak vilket motiv, som är mest sympatiskt. BON SOIR.

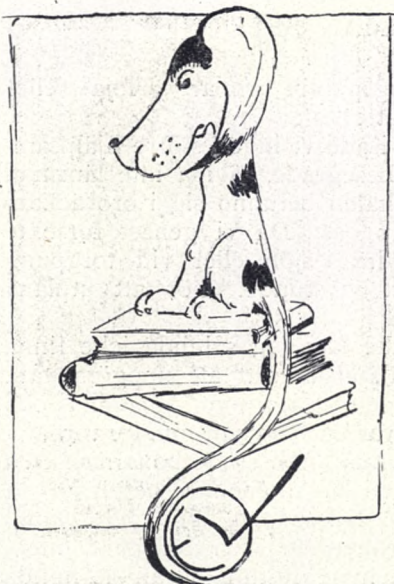

Den första skomakeriverkstanen i Kumla för partihandel. Det var torparpojken Anders Andersson, som på 1830-talet började med partiskomakeri i bygden. Ur denna anspråkslösa början utvecklade sig småningom den rörelse, som nu kännetecknar Närke och vars centra äro främst Kumla och Örebro.

Ett utmärkt stärkande medel,

tillverkat med stöd av nyare vetenskapliga erfarenheter, är järnmedicinen Idozan. Före en hög järnhalt med en utmärkt sammansättning, varigenom snabbt och överraskande resultat erhålles, på samma gång som Idozan blir billigast att använda. Mycket välsmakande och oskadligt för tänderna. Rådfråga läkare. Fås på alla apotek. Nedsatt pris Kr. 3. 50.

IDOZAN
FÖRNÄMSTA JÄRNMEDICIN

Första priset i exlibristävlan har erövrats av den 16-åriga E. Luter-kort, Stockholm, tydligen en stor hundvän. Här ses en av hans 3 exlibrisförslag, avsedd för roliga böcker.

En pojke, plockande kunska-pens frukt är motivet i den 15-åriga Elsa Åkerholms ex-libris.

"Anje", 15 år som säger sig äl-ska vildmarksberättelser om käck flickor, har ritat denna glimt av friluftsliv.

"Anne-Marie" har för Lars Åberg, förmodligen passionerad metare, tecknat detta nätta märke.

Eva Carlsson 19 år, Varberg, har i sitt exlibrisförslag gjort en ganska lustig antydan på sitt eget förnamn.

Karin Johansson, 13 år, Malmö, har insänt denna exlibris för luftiga sagor.

För skolböcker har förste pristagaren tecknat detta lustiga bokmärke.

IDUNS EX-LIBRIS-TÄVLAN HADE lockat ett hundratal ungdomliga tecknare att insända förslag till bokägarmärken — ett vackert resultat, då man betänker de anspråk på teckningskunskap och fyndighet, som här ställts på de tävlande. Här ovan återges två av förste pristagarens förslag, som utmärka sig för mycken humor

och dessutom uttrycka något karaktäristiskt för ägaren, som är mycket förtjust i djur och särskilt i hundar. Vidare visas flera goda förslag, som även belönats med extrapris i form av böcker. »Anje» och »Anne Marie» torde sålunda uppge adress. Liknande pris ha även tilldelats Brita Lindencrona, 17 år, Fiskebäckskil, Elsa Rosengren,

Göteborg, vars exlibris dock brast litet i kompositionen, Elvi Persson, Fjärdings-löv, som inskickat en Skånebild och Astrid Wickberg, Gävle, vars lustiga skolflicka re-producerats i ett föregående nummer. Och nu tack för denna gång, herrar och fröknar tävlingsdeltagare, och på återseende snart igen!

En syskonkär Skånepojke.

Att pojkar också kunna vara förtjusta i småsyskon, visar den lilla nätta dikt, som 11-åringen Tjelvar Zanders skrivit om sin minste bror Lasse. På bilden här ses den unge författaren (X), som jämte en annan bror är mors hjälpreda i kök och barnkammare, sitta bakom sin 73-åriga morfar, som ses omgiven av sina barnbarn, alla manfolk. Den besjungne Lasse, som nu blivit 1½ år äldre, sitter i morfars knä. Så här lyder dikten:

LASSE.

Vår lille Broder Lasse
han är så söt och rar.
Han är vår lille nasse,
som fyra tänder har.
Han är vår lille kelegris,
och är så mäktiga klok och vis.

Och han kan skrika, må ni tro,
så mamma ej får någon ro,
när han om natten vaknar opp
då blir i mammans öron stopp.

Han kan stå lull och lite gå,
och klappa händer små, små, små,
han leker snällt och kryper kring
och hittar på så många ting.

Han kom till oss som nummer fem
och blev ett solsken för vårt hem.
Han är oss alla mycket kär
ty han vår lille minste är.

TJELVAR ZANDERS, 11 år,
Hälsingborg.

Hans och Lisas äventyr.

KERSTIN SVALLING, 12 ÅR, TUVAN, Skogstorp, har knogat ihop fyra hela sidor med värs och bilder, vilka senare tyvärr ej gå fram i reproduktion. Duktigt gjort i sommarvärmen, lilla Kerstin! Vi få följa med Hans och Lisa

— — — "till sjön att meta.

Lisa gick att maskar leta.

Hans i sjön av fisken drogs ner.

Nu få de aldrig meta mer."

Tänk så tråkigt! Och när Hans dragits upp igen,

"De åkte ut att cykla.

Jag bättre åka kan än du! Hans hyckla,
men det han sagt ej borde.

Ty plask! I dikets lera ansiktet smorde."

Vidare skuro de sig på glasbitar när de badade och trillade i vattnet när de rodde båt. Så många berättelser behövs det en tröst för — och Kerstin tilldelas härmed första pris.

5:— Ett gediget och billigt praktverk
Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.
Rekv. direkt fr. Iduns Exp, Sthlm. Fraktfritt Kr.

5:— TILL EDRA INLÄGGNINGAR
Vinägrons Ättiksprit

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

ADA VIRGINIA BRINK.
Fröken. Gröröd, Uddevalla.
90 år den 9 september.

LOTTEN LILLIESTRALE.
Rektorska, Sundsvall.
80 år den 18 september.

MARIE LOUISE ÅBOM.
Fru. Född Dahlfelt,
Linköping.
80 år den 21 september.

MATILDA BARNEKOW.
Friherrinna, Hedemora.
70 år den 25 september.

HULDA SVENSSON.
Fru. Född Pettersson. Änka
efter brukspatron Nils
Svensson, Växiö.
75 år den 27 augusti.

HILDA KLING.
Änkefru, inneh. av Ombergs
turisthotell, Alvastra.
75 år den 30 augusti.

GURLI DRAKE.
Fru. Nyköping.
70 år den 31 augusti.

ELLEN HAGEN.
Fru. Änka efter landshöv-
ding A. R. Hagen, Gävle.
Bemärkt genom sitt arbete
inom kvinnorörelsen och det
sociala arbetet.
50 år den 15 september.

VENDELA AV SILLÉN.
Fru. Född Terserus. Maka
till lektor A. J. av Sillén,
Strängnäs.
70 år den 7 september.

ANNA BJÖRK.
Fru, född Nordlöw. Maka
till civilingenjören Arvid
Björk, Gävle.
60 år den 17 augusti.

AGATHE DE GEER.
Friherrinna. Född grevinna
Wachtmeister, maka till f. d.
landshövdingen friherre Fa-
bian de Geer, Stockholm.
60 år den 1 september.

INGEBORG WALIN.
Fröken. Skolöverstyrelsens
konsulent i husligt arbete.
Äppelvikén.
55 år den 17 september.

FANNY PÄHLMAN-
STIERNSPARRE.
Fru. Född Norlin. Maka till
vice häradshövding E. G.
Pahlman-Stiernsparre.
Lidköping.
50 år den 11 sept.

LISA AV KLINTBERG.
Änkefru. Åstorp.
50 år den 14 september.

ANNA MATHILDA
HEDENSKÖG †.
Fru. Maka till sjökaptén
Ludv. Hedenskög, Kulladal.
* 1887. † den 12 augusti.

MATHILDA A. BERSÉN †.
Fröken. Stockholm.
* 1842. † den 12 augusti.

WILHELMINA SIWARDS-
SON †.
Änka efter kontraktsprost
Per Siwardsson. Ö. Ljungby
och Källna.
* 1846. † i Lund den 9 aug.

ANNA GRÖNVALL †.
Fru. Född Kronvall.
Maka till direktör Wilhelm
Grönvall, Ängelholm.
* 1872. † den 3 augusti.

SVEA BRUNIUS †.
Fröken. Inneh. av Sveabyrån,
Göteborg. Föreståndare för
jubileumsutställningens in-
kvarteringsbyrå.
* 1880. † den 17 augusti.

HILDUR PAUES †.
Fröken. Utbildad sjuksköter-
ska vid Sofiahemmet. Röda-
korssyster. Sedan 1 april 1923
föreståndarinna för Werners
Sjukhem. Stockholm.
* 1881. † den 2 juli.

NÄRKE I LANDSKAPET

I MINNENAS LJUS OCH NUETS.

På den rika Närkeslätten är skörden en arbets fest. Bilden är tagen från Brevens bruk, som eljes är mera känt för sina stora gjuterier. Bruket lyder under Bysta, Närkes största egendom. Godset innehas sedan gammalt av samma släkt, den Gripstedtska, i motsats till så många andra gamla Närkesgods, som på senare åren övergått i förmögna Örebroborgares händer.

I många trakter av Närke bidraga de gamla väder- eller vattenkvarnarna till att ge landskapet dess säregna karaktär. Denna kombinerade vatten- och väderkvarn, numera ombyggd för elektrisk drift, finns i den gamla kulturbygden Konsta med minnen från både sten- och järnåldern, intill Sköllersta.

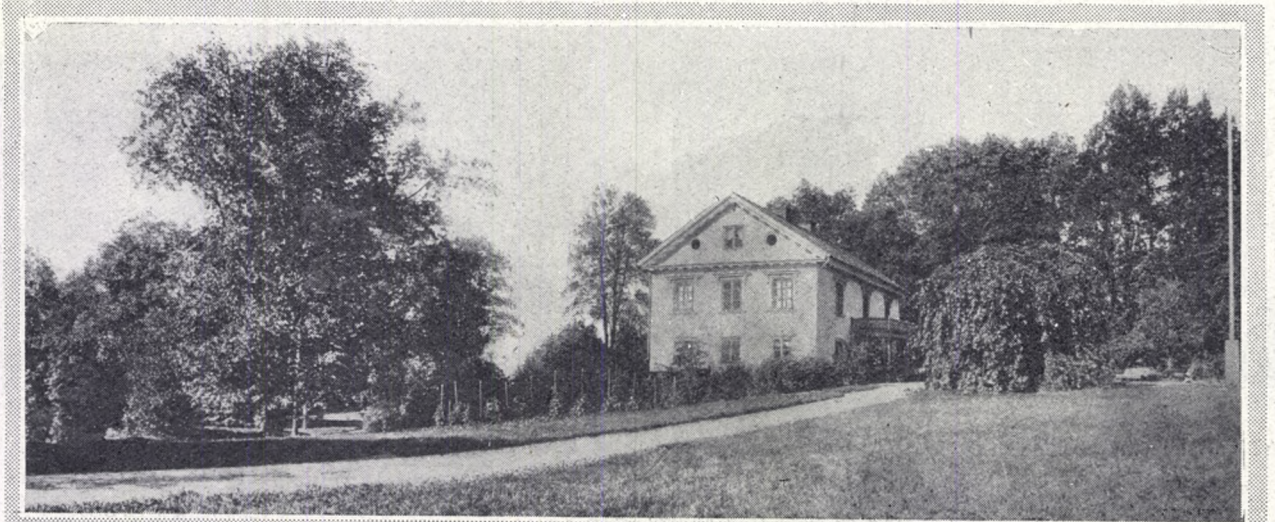

En rad Närkekyrkor illhöra de intressantaste historiska minnesmärkena i landskapet. Här Kvistbo vackra gamla kyrka.

Med Göksholm är förenat ett av våra mera tragiska historiska minnen. Det var på en närbelägen holme, som den sorgligt ryktbare Måns Bengtsson av släkten Natt och Dag år 1436 överföll och mördade Engelbrekt. Ägare till det gamla godset, som stannar från 1200-talet, är den unge, ännu omyndige Tage Knutsson Leijonhufvud.

Denna bild från Riseberga gods ger ett stycke sammanträngd Närkeshistoria från både äldre och senare tid, där det ligger i den härligaste trakten på Närkeslätten. Godset är ett av de äldsta i landet och anses vara grundlagt av konung Sverker II. Klosterruinen, som stannar från 1100-talet och som nu ligger i trädgården, är Närkesbygdens märkligaste kulturminne. I modern tid blev Riseberga under Olof Hedengren ett föregångsjordbruk i vårt land. 1850 inrättades där en av de första lantbruksskolorna i Sverige, det första rationellt skötta mejeriet m. m. Gården äges nu av hr Sverker Johnson.

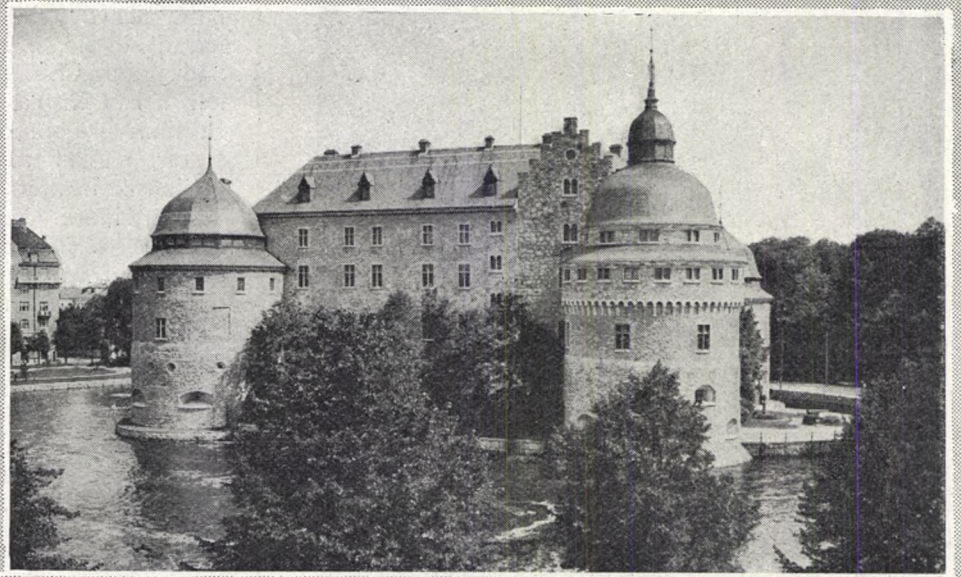

N Ä R K E S H U V U D S T A D

DEN FRAMÅTGÅENDE HANDELSSTADEN MED URÅLDRIGA ANOR.

Den ställiga slottsportalen. (Foto Hakeliet.)

Örebro slott, som i ädel värdighet dominerar hela sitt samhälle och som gömmer otaliga historiska minnen. Ett av de senaste är från 1810, då i Rikssalen, som nu ingår i Örebro läns museum, Karl XIV Johan utropades till tronföljare. I historien omtalas slottet första gången 1364. (Foto Lindskog.)

Hindersmässan den 26 januari, som har sina anor ända borta i 1300-talet, är alljämt den stora händelsen i Örebro. Då drivs det på Stortorget affärer med allt möjligt från fårskinnspälsar till spånkorgar, och då samlas i staden industriidkarnas — på senaste tiden även inom järnindustrien — och affärsmännens sammanlutningar till sina årsmöten. (Foto Lindskog.)

Ett karaktäristiskt parti av det nya Örebro, sett från Hagaparken, med post- och telegraphuset samt i bakgrunden den vackra silhuetten av Nikolaikyrkan. (Foto Lindskog.)

Kungsstugan erbjuder, där den ligger på Boms udde, en av Örebro få oskadda idyller från gången tid. Byggnaden, som till år 1899 låg mitt på nuv. Järntorget, är ett utsökt prov på inhemsk byggnadskonst på 14- eller 1500-talet. Axel Oxenstierna har på sin tid övernattat i stugan. (Foto Lindskog.)

G A H N S

*Sedan artionden
erkänt yppersta
toilettval*

LANOIA-TVÅL

Köp
"Extra-Asken"
Väg. 400 grm.
Kronor 3:25 pr ask
Delikataste Choklad
PERCY F. LUCK & Co.

Från första stund
kräver spädbarnets hud
en fullt tillförlitlig salva
MILLIDIN-SALVA
INTYG.

Efter att under kortare tid hava använt Dr. Lindströms Millidin-Salva har min dotter, som sedan sin barndom behandlats för ömtålig hud av framstående specialister blivit väsentligt förbättrad, vilket det är mig en glädje härmed kunna intyga.
Stockholm den 26 maj 1922.
Ebba Banér.

MILLIDIN är dryg, obegränsat hållbar, härsknar aldrig, därför billig i användning. Fås å apotek, kemikalie- och övriga affärer. Tillverkare: Millidin-fabriken, Hälsingborg. Nederlag i Stockholm.
Firma A.-B. GULLBERG & PETRÉ, Luntmakaregatan 79.

Tel. Riks 813 44.
Allm. Vasa 25 31.

Lacking
"Lacking" — yppersta medel
för lackskinnets bevarande.

LACKING **FABRIKEN**
ÖREBRÖ

Hemma hos landshövdingenskan.

(Forts. fr. sid. 799).

er här. En rococobyrå i rummet åter har på sätt och vis följt landshövdingenskan. Den fanns hos en gammal gumma, hon som litten flicka brukade springa och hälsa på i Köping — en sådan där gammal kvinna, som ensam och fattig bor bak en blomstertäppa bland fina gamla möbler — och senare, när den lilla Fanny Malmqvist blivit härads-hövdingensfru i Köping, återfann hon både gumman och byrån. En ovanligt vackert kristallkrona i salongen skulle ha varit unik — om den icke haft en tvilling-syster, på Äs, såsom kännare till sin förvåning konstaterat.

Men vidare. Genom vardagsmatsalen, där man bl. a. finner några vackra skåp i allmogestil från Öland och från Köpingstrakten, kommer man in i stora matsalen. Där står ett gammalt holländskt skåp, med året 1606 inristat. Skåpet har kommit in i Bergströmska släkten genom landshövdingens farmor och in i konsthistorien genom sitt rika skulpturverk, utfört i ek och föreställande diverse krigs- och domstols-scener — ett verkligt hövdingaskåp alltså. Den stora målningen, som hänger ovanför, är en av de sista Richard Bergh målade, och även den är på sätt och vis en släktklenod. Den yngste av landshövdingenskan två söner i hennes första äktenskap, med disponenten Ivar Hallström, är gift med en av Richard Berghs döttrar, och det är närmaste förklaringen till att tavlan hänger här.

I stora matsalen förvaras också den ståtliga minnesgåva, som landshövding Bergström fick när han lämnade sitt förra län, Norrbotten: trettio silvertallrikar, där på var och en ingraverats länsvapnet samt namnet på någon plats i länet, två stora silverfat o. s. v. Landshövdingenskan erinrar sig med nöje tiden där uppe i den kalla Norden. »Människorna där uppe äro nog mera inbundna än här nere», säger hon, »på en gång så stolta över allt som hör Norrbotten till och skygga. Men har man en gång vunnit dem som vänner, då varar den vänskapen livet ut, utan stora åthävor. Några av mina verkligt goda vänner har jag där uppe från den tiden.»

Örebro slott bär ju ett otal av historiska minnen. Ett är knutet till en av landshövdingensresidensets salonger. Intill »Röda salongen» ligger den s. k. Karl Johanssalongen, där Karl XIII undertecknade valet av Karl XIV Johan till tronföljare. Till minne av tilldragelsen skänkte Karl Johan sitt porträtt i olja. Det är ett vackert porträtt, vilket icke kan sägas om de kopior av kungaporträtt, som hänga där intill, allt som minne av den valdag i augusti för 113 år sedan, vilken är en av de sista stora historiska minnesdagarna för Örebro stad och slott.

E. TH.

Iduns byrå och expedition,
Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Riks 1646 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:
Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre	Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats	45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl.	å textside, 20 % förhöjning
och Plattsökande 25 öre.	för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A.	Idun uppl. B.
Helt år ..... 15:—	Helt år 17:50
Halvt år ..... 8:—	Halvt år ..... 9:—
Kvartal 4:25	Kvartal 4:75

STEINWAY & SONS
STORT LAGER I ENSAMAGENTUREN
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM • JAKOBSBERGSGATAN 39

KÖP
TANGENS
GARDINER

A.-B. NYA SPIS och
KNACKEBRÖDSFABRIKEN
OSKARSHAMN
KNACKE-SPIS & DELIKATESS
BROD
NEDERLAG I STOCKHOLM
A.-B. BLOMGREN & C. O.
SVEAVÄGEN 102
RIKS 82687

Oxygenol-
Tand-Creme
med vätesuperoxid
Stärker tänder och
tandkött.

*Sy på Singer, dotter min,
så kommer säkert friarn din*

KALMAR
RÅGSIKT
"000"
är drygast och bäst

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävspännare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmånligast hos

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik,
Borås. Rikstelefon 1028.
Exp. till landsorten mot postförskott.

PHOSPHO-
ENERGON-
PILLER

Det
förlösande
ordet

är Yema. Varje dam, mån om sin hy och sitt ansiktes och sina händer hud, har hittills varit nödsakad att jämte toalettvålen begagna sig av någon hudcreme. I samråd med en framstående hudspecialist hava vi nu framställt den första verkliga hudcremetvålen, Yema, tillverkad efter en helt ny metod. Redan första gången Ni använder Yema finner Ni, att den är precis, vad Ni längtat efter och det tövar icke länge förrän Ni med glädje konstaterar att Er hy och hud bibehålla sin mjuka friskhet och behagliga lenhet. Yema-tvålen säljes överallt samt i parti från

A.-B. A. P. Sjöbergs Fabriker
Malmö
Nederlag i Stockholm och Hålsingborg.

Yema
Varje ask innehåller skönhet.

Kaysers
DAM-UNDER-KLÄDER
och
STRUMPOR
av silke o. bomull
Istörsta urval hos
Paul U. Bergströms A/B
74 Drottninggatan, Stockholm.

Hoffmann's
Pianinon
Kungl. Hovlev.
Malmskillnadsgatan 25 B, Stockholm.
CARL MÖLLER
Nedsatta priser. Goda avbet.-villkor.

WOCO
Borås
Begär offert!

Svält ej
Edra krukväxter. De leva ej enbart av vatten. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växt-närings-salt. Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Färg- och Kemikaliehandlare. Begär originalförpackning.

Nehej!!
Det skulle vara
MZADIG?
Tvättpulver
med violdoft
så Mamma!

Lyckliga Örebro.

(Forts. fr. sid. 800.)
fast det nog ställer till många festligheter. Grosshandlare Heidenberg är då och vid andra tillfällen Örebro Axels Eliasson, som trollar pengarna.

Sportens apostlar befunda sig till en början på rätt trögarbetad mark. Kroppskultur hade inte på långt när så god klang som nykterhetskultur, och åtminstone på landsbygden hyllade man mitt i all välmågan den satsen, att man skall spåka sin kropp. Men har man en gång lyckats entusiasmera närkingarna, så tappa de inte lätt taget. Och vad åtminstone Örebrodamerna beträffar, så ivra de nu för skidloppning om vintern och fotvandringar om sommaren.

I denna sunda, gedigna, välmående stad saknar man för resten ingalunda sociala intressen. Där är t. ex. de kvinnliga kontorist- och folkskollärarinnekårens. Båda hålla bra tillsamman, kontoristerna ha sin egen blomstrande förening. Och åtskilliga kvinnor driva affärsverksamhet, fast de så mycket som möjligt söka hålla sig personligen i bakgrunden. Vi återge just till denna artikel porträtt av några damer som själva upparbetat sin affär, låt så vara att de i några fall senare lämnat plats för sina söner.

Inför äventyret.

(Forts. fr. sid. 804.)
Starkt byggd, med väldiga axlar och den mäktiga pannan krönt med en yvig krans av krusigt rödbrunt hår, verkade han allt fortfarande bisonoxe och var magrare än någonsin med skarpt framträdande kantiga drag. De nästan besvärade klara ljusblå ögonen lågo djupt begravna i sina hål och uttrycket förlorade sig, ingen visste i vilka avstånd av fjärrskådande begrundan. Då han fick syn på fröken Helga, lyfte han de tunna, lätt rödkantade ögonlocken och öppnade sina smala läppar: — Ni, sade han, det är ni? Och ni lever?

— Varför skulle jag inte leva? undrade hon med ett litet skratt. Men i detsamma föreföllo henne dessa ord så dumma att hon rodnade och fick brått att draga sina små fingrar ur det kalla greppet av hans stora händer.

— Att någonting sådant som ni är till har alltid förundrat mig, fortfor han. Varje gång jag tänkte på er, måste jag alltid göra klart för mig huruvida ni tillhörde verkligheten eller ej. Ni var en sådan liten drömmens prinsessa, då jag först såg er för en tre, fyra år sedan.

— Tre, rättade hon.
— Ja, instämde han, mycket riktigt. Låt mig se, det var sommaren 1914, före utbrottet av världskriget... Kära fröken, vilket krig... Tänk vad det har räckt länge...

— Och det fortfor ännu, inföll hon uppsyningsvis som om hon meddelat en nyhet.

— Ja, sade han, dessvärre. Och alla mina planer ha ramlat omkull, men jag såg er alltid som en ensam alpros uppe på ett högt berg, oätkomlig för alla. När det gick uppåtbacke för mig, tänkte jag alltid: »Nu närmar jag mig lönen, det stora målet för alla mina strävanden. Det var ni, men skyhöga förslag ligga jämnade med marken... Dock ger jag aldrig tappt... I Ural har jag inmutat ett område av oändliga rikedomar, se bara — han stack två fingrar i sin västficka och tog upp några stenar — detta är inte annat än ett par prover, värda tusen sinom tusen kronor. Ett intet, fröken, mot vad verkligheten bjuder på därborta.

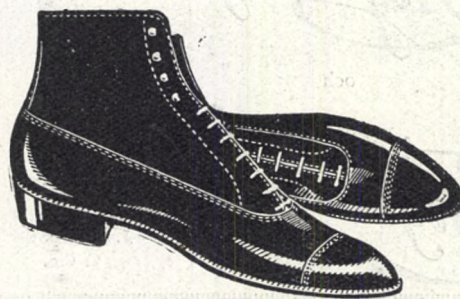
Sparta
är namnet

på det svenska kvalitetsmärket för skodon. Vid dess framställande har ingen möda sparats för att ur utvalda materialier åstadkomma det bästa, den tränade yrkesmannen förmår.

Sparta skodon kännetecknas av att de med hållbarhet och smidighet förena en idealisk passform och ett synnerligen tilltalande yttre.

Spartamärket är en verklig garanti för att köparen skall bli belåten ej allenast vid själva köpet utan under hela brukningsstiden.

A/B JOHANSON & BJÖRLUND
ÖREBRO

Sätter Ni värde på att vara elegant chausserad, välj då Sparta, det svenska kvalitetsmärket.

SKEBÄCKS ÅNGTVÄTT ÖREBRO

Förstklassigt tvätteri med moderna maskiner o. skicklig persona

Herr- och Damtvättar samt Familjetvättar utföres snabbt och förstklassig

MODERN STRYKINRÄTTNING

OBS! Från landsorten kan tvätt sändas per post eller ärnväg
Tel. 8

Apotekare John Lindgrens Kinavin

med eller utan järn, berett av äkta druvvin. Sedan flera årtionden välkänt såsom ett stärkande och stimulerande medel vid svaghetstillstånd, särskilt blodbrist.

Till salu å alla apotek.

Tillverkas å APOTEKET LEJONET, Malmö.

Marie — Det läckraaste Ni kan få till kaffet.

För alla dagens olika måltider, för smörgåsbordet och desserten, för morgonchokladen, kaffet och eftermiddagsteet, till allt finnes en eller flera särskilt utvalda sorter av Örebro Kex, alla lika utsökta och välsmakande. Välj bland de många en sort! Och denna enda skall, genom det överlägsna sätt på vilket den uppfyller Edra anspråk på fin och läcker arom, fresta Eder att köpa alla våra andra tillverkningar.

ÖREBRO-KEX

Föregå med godt exempel och använd regelbundet

UNOL

TANDCRÈME

"UNOL, den nya, svenska, vattenlösliga tandcrèmen, är genom sin behagliga smak BARNENS FAVORITTANDCRÈME."

Använd SKODON av märkena

Ingeborg

och

Engelbrekt

Tillverkare:
Aktiebolaget
J. PEHRSON
& Co.

Barnens späda hud

är helt naturligt synnerligen känslig för det ofördelaktiga inflytande, som en olämpligt sammansatt tvål medför.

Den omtänksamma modern bör därför sorgfälligt undvika allt, som kan skada den rosiga hyn hos de små och därmed deras prägel av hälsa och välbefinnande.

Den tvål, som speciellt ägnar sig för dagligt användande vid barnens hudvård, är Florodol-Tvålen. Ingen annan toalettvål utvecklar vid användningen detta fina, gräddliknande lödder — i sig inneslutande för hudens hälsa betydelsefulla ämnen — som är så utmärkande för Florodol-Tvålen

— Detta skulle kanske intressera doktor Kärve, smålog hon.

Han lyfte huvudet och såg på henne: — Ja, det är sant, ni är hos en doktor... Inte borde ni vara hos någon annan... Jag drömde om att sätta de här stenarna i ett diadem, som skulle kröna min drottningss panna, ifall en alpros behövde andra smycken än sin fågring.

Fröken Helga bara såg på sin för detta trolovade. Vad han måtte ha farit illa den stackaren... Inte var han så där fjolig sommaren 1914; nu kunde man väl inte kalla honom riktigt klok.

— Har ingenjören tillbrakt alla krigsåren i Ural? sporde hon för att säga något, om det också inte var så mycket mening med det, och han gjorde en obestämd rörelse.

— Jag har varit överallt ända upp i Sibirien, fröken.

— I Sibirien? Så hemskt!

Den besökande slog upp sina genomskinligt ljusblå ögon. — Hemskt? Säg inte det.

— Men där är ju så kallt.

— Är det kylan som skrämmer er? Man ska aldrig låta skrämman sig av kyla, fröken... Så fort kriget tar slut, tänker jag fara till Torneå och söka guld ifrån istiden... Ja, ja — han nickade — det ha andra gjort före mig, men de ha inte sökt tillräckligt djupt... Jag skulle gå på djupet — för oss båda två, fröken...

Där går sagan, tänkte hon, i det hon såg honom buga sig och lämna rummet. Med händerna för ögonen lutade hon sig en sekund mot skrivbordet. Golvet befann sig i en lätt gungande rörelse liksom möblerna. Och mitt i den sjögång, som gripit tingen, hörde hon de lugna, fasta stegen av en man, som gick tvärs över matsalen och stannade på tröskeln till kabinettet. Det var doktor Kärve och hon kände att han betraktade henne med ett leende: — Fröken har haft besök? började han. Men vad ser jag — gråter ni?

Hon sade intet, gjorde icke en rörelse och hans varma hand grep henne om armen: — Var det er fästman? sporde han, överlägset retsam som om han talat till ett barn.

— Ah, utbrast hon, jag har väl mitt förnuft i behåll. Men antingen jag varit förlovad med honom eller inte, vill jag flytta härifrån.

— Lilla, snälla fröken Helga, inföll han, vad vill detta säga?

Vad det ville säga? Inte visste hon det. Hon ville bara försvinna från jorden, upphöra att finnas till för de närmaste tre fyra timmarna eller hur lång tid det då kunde ta att komma över obehaget att tänka på Carl Skanderberg. Den flicka som varit eller trott sig vara förlovad med en sådan stolle var ohjälpligt hemfallen åt löjet. Doktorn skrattade åt henne, men det skrattet skulle ta slut.

— Jag vet att jag är det mest komiska i världen, sade hon. Nyss skämdes jag å min för detta så kallade fästmans vägnar, så fånig var han, och nu skäms jag å mina egna. Jag kan inte stanna och vet bara ett — att jag måste bort.

— Var det när ni stod inför äventyret som ni märkte det? sporde Axel Kärve halvt på skämt men med så pass mycket allvar att hon lät honom träda en smula närmare. När vi mötte den där fantasten på Sturegatan i dag, tänkte jag: Det är henne inte värdigt att fastna för en sådan tok. Men jag var lika löjligt svartsjuk som ni nu står där och känner er skamsen. Förstår ni vad det vill säga?

— Nej, sade hon.

— Jo, ivrade han. Det gör ni. Ni för-

A. D. FÖRENADE
PIANO & ORGEL
FABRIKEN
GÖTEBORG

Bästa svensk instrument:
MALMSJÖ — BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGQVIST
RÄLIN — GÄVLE ORGEL-
& PIANOFABRIK.

Barnens
förtjusning
är

JAMAICA
BANANER
GODA
Ytterst lättsmälta
Närande.

FRÄMVALNING
BAST
MOLANDERS
II REGERINGSGATAN II
SNABBAST
KÖPIERING

Yardley's Äkta Lavendel Tvål

sammansatt av de mest utsökta oljor, förlämnar huden den mjukhet och ungdomliga friskhet som är första betingelsen för vacker hy och kvinnlig charm.

Varje tvål efterlämnar den friska doften av den äkta lavendelblomman, som kvarstannar på huden långt efter användandet.

Anspråksfulla damer uppskatta den.

Säljas i alla välsorterade affärer inom branschen.

Pris Kr. 1: 50.

YARDLEY & CO., LTD.,
LONDON, W. 1.

"HUSBONDENS ROST"

Extra sommarnytt

Evert Taube-Trion

(Luta, Fiol och Piano)

X 1780 { Sjömans-shimmy.
Hambo 20.

Fred. Winter

X 1789 { Vad vassen viskar.
Skeppet Tokighetens
resa.

Evert Taube

X 1788 { En söndagsmorgon bitti-
da, med luta.
Utö-visan, med luta.

Elvin Ottoson

X 1785 { Den gula paviljongen.
O, Manon.

Karl Hellgren

X 1784 { Valse du Volga.
Kristiana.

Chr. Schröder

X 1786 { Här i Stockholm vid slut-
tet utav Djurgårds-
allén.
Flickor, flickor vartill ha
Ni väl fått benen.

Tel. 36 98.

N. 88 03.

Boreol
ANTISEPTISK
SVETT-
PUDER
Pris Kr. 2,25.

TEKNISKA FABRIKEN BORE H.A.B. STOCKHOLM

Svettpuder
Pris Kr. 2,25

Säljes å Apotek, Sjukv., Parfym- & Färgaffärer
TEKN. FABRIKEN BORE H.A.B. STOCKHOLM

Utlåtande av
Prof. Martin Ramström.
Se Idun 15/7.

**CRÈME de
Menthol**

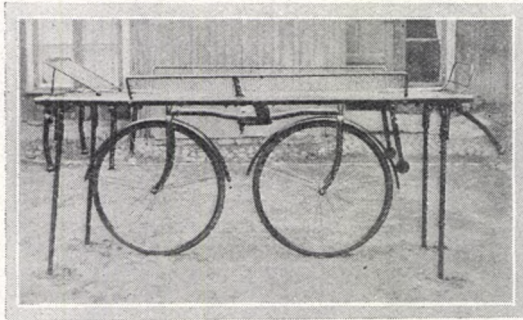
I 30 år beprövat hudmedel mot
köld och solbränna.
Säljes på alla apotek och hos hand-
lande i tuber å 60 öre o. 1 kr.

I parti hos
LARS MONTÉN, Stockholm.

lovade er med äventyret och det drog åt skogen. Men vill ni inte gifta er med sunda förnuftet? Eller tror ni att ni skulle förlora på bytet?

Hon svarade ingenting. Hon smålog. Och vid första glimten av detta leende, begärde doktorn icke bättre än att glömma sin för detta rival.

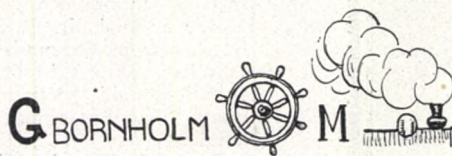
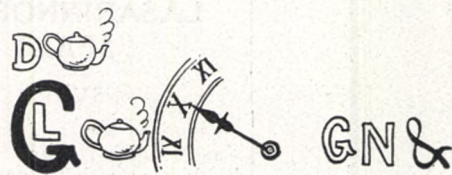
En Örebro dam som uppfinnare.

Sjukbären som cykel.

På Rödakorsavdelningen på Göteborgsutställningen utställes f. n. en modell till en ny konstruktion av sjukbärar, som föreståndarinnan för Bikupan i Örebro, fröken Mattis Lundbom uppfunnit och uttagit patent på. Sjukkärran kan tack vare den nya konstruktionen ställas in i vilken järnvägskupé, som helst (lösa hjul) så, att den sjuka kan forslas direkt från olycksplatsen inne i djupa skogen — utan att omflyttas, antingen på en smal gång, då kärran är en cykel, för vanlig landsväg som kärra eller släde, o. s. v.

Iduns pristävlan i n:r 34.

Våra läsare förlåta säkert, att vi till och med i rebusen tala om det besvärliga vädret. Så mycket hellre ha de kanske overseende, som de för lösningen, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, kunna komma att få en rätt vacker summa. I varje brev med lösning skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarna förutom det vanliga priset på 5 kronor vardera. Kuvertet måste för att komma med i tävlingen vara märkt "Pristävlan n:r 34".

Lösning på föregående rebus:

"En stor relief av Carl Larsson skall pryda stads-
huset." De två först påträffade riktiga lösningarna hade lämnats av Anna-Britta Danielson, Katrineholm, och fru Ebba Strömberg, Riksgränsen, vilka till följd av de tävlandes tillskott av ett 15-öres frimärke pr insänt svar erhållit vardera kr. 14:10 i pris.

Mot håravfall

gives intet bättre medel än hårvattnet och härmedlet Azymol-Stimulus, säger en svensk läkare och tillägger: »Sedan håret tvättats och torkats så gott sig göra låter, ingnides hårbotten med Azymol-Stimulus, varpå håret borstas med en ren borste». Följ hans råd redan i dag!

F. Pauli's

Azymol- Stimulus

Feniths

namn borgar för en förstklassig produkt!

Gräddmargarin: "Extramärket Fenith"
Växtmargarin: "Feniths Extra Växt"

äro marknadens förmämsta kvaliteter.

Medisan-tabletter

ett nytt tillförlitligt medel med snabb och säker verkan vid nervsmärtor, reumatism, huvud- och tandvärk m. m. Kliniskt prövat å sjukhus. Lätt att intaga då tablettorna hastigt sönderfalla i vatten. Obs! Salicylsyra ingår icke i någon form. Fås å alla apotek.

Tillverkas å APOTEKET LEJONET, Malmö.

KARU- SELLEN

Säsongens första film från
Svensk Filmindustris officin.

Regi: Dimitri Buchowetzki.

I huvudrollerna: Aud Egede-Nissen, Walter
Janssen, Alphons Fryland.

Vid kameran: Julius Jaenzon.

Premiär i början av september.

Fru Janson

har slitit ut både sig själv, sitt linneförråd och sin ekonomi genom att arbeta med borste och bräde vid tvätten.

Fru Person

har bevarat sin ungdom, sina krafter och sitt linneförråd och satt in pengar på banken tack vare

TRITON tvättpulver.

Följ
Fru Persons exempel!

Prydlig burk för Triton tvättpulver.

Använd Triton!

Ni blir nöjd.
Ni blir välklädd.
Ni blir Triton-vän
för alltid.

Effekt

Oumbärlig för alla svenska hem

är den nya upplagan av

IDUNS KOKBOK

Av ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND
12:te uppl.

Fullständigt omarbetad och utvidgad

Rekvirera genast från närmaste bokhandel
eller direkt från

IDUNS EXPEDITION - STHLM

Mot postförskott. Portofritt.

Innehåller bl. a. de tillförlitligaste recept för
SYLTNING, KONSERVERING
SVAMPINLÄGGNING

NYHET: Anvisningar att använda GASSPIS
eller GASUGN vid alla recept för
stekning och bakning.

RIKT ILLUSTRERAD - TREFÄRGSTRYCK

Nedsatt pris Kr. 8:—

Oatine

TILLAT ICKE ANDRA KRITISERA EDERT ANSIKTE,

utan använd OATINE-CREME dagligen, dels för att avlägsna smuts genom ingnidning och avtorkning, samt dels för att skydda huden och göra densamma klar och mjuk, så att den håller sig smidig och vacker.

OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 3:— och i stor burk med tredubbelt innehåll å Kr. 6:—.
Håll endast tillgodo med OATINE "Vit creme — grönt lock" och tillbakavisa alla efterrapningar.

uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och väluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. — Fås i burkar av samma storlekar å Kr. 3:— och Kr. 6:—.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

Oatine
SNOW

THE OATINE COMPANY - Malmö, Paris & London

OATINE En gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Ressällskap

genom Iduns reseförmedling.

Tyskland. Undertecknad, kvinnlig fotograf i medelåldern, konstintresserad, vore tacksam att möjligen genom Iduns förmedling erhålla ressällskap å en kortare — 8 å 10 dagar — resa Berlin — Dresden, Sachsiska Schweiz. Tid: Början av okt. Referens önskvärd och gives. Svar till

Höstresa.

Iduns förmedlingsbyrå

lämnar tillförlitliga uppgifter om utkomstmöjligheten på olika banor just nu. Alla upplysningar om skolor och utbildningsanstalter, inträdesfordringar, kursavgifter och uppehållskostnader lämnas omgående mot en avgift av 1 kr. Kom också ihåg att Iduns förmedlingsbyrå införskaffar ritningar till villabyggen, ger sakkunniga förslag till olika slags värmeledningsystem, badrumsanordningar etc. Lämnar förslag på litteratur. Gör upp matsedlar för fester, inköper handarbetsmateriel etc. Någon ersättning beräknas, allt efter den tid, som åtgår för uppdragets utförande: i genomsnitt 3 kr. i timmen.

Vi be att få meddela, att även fru Oda Berg, en av våra främsta krafter på hemslöjdsområdet, nu knutits till byrån. Hon lämnar genom Iduns förmedlingsbyrå svar i alla heminrednings- och möbleringsfrågor, lämnar adr. på inköpskällor och ombesörjer kostnadsförslag, anskaffar prover och förmedlar fördelaktiga inköp.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Skånskan som under signaturen Maj frågade efter någon bra dansk nervspecialist upplyses härmed att en bra och duktig nervläkare är med. dr. C. H. Wützen överläkare på Öresunds-hospitalet. Han har egen nervklinik med konsultation vid Amagertorv — numret kan lätt finnas i telefonkatalogen.

Förresten är undertecknad sjuksköterska, har mångårig utbildning i Danmark och står gärna till tjänst med upplysningar. Syster Anna Svanberg, Militärsjukhuset Revingshed.

Språngbrädan — några reflexioner med anledning av en fråga.

Om det emellan tvenne fasta punkter ligger ett större eller mindre djup, en större eller mindre avgrund och det så över allt detta ligger liksom en språngbräda, om jag så får kalla det, emellan de två fasta punkterna, så tycker man ju att den som står på den ena av de fasta punkterna skulle besinna sig mera än en gång, innan hon sätter foten på den där språngbrädan, som ligger över djupet, för att nå den många gånger imaginära och obestämda punkten, som vinkar där framom.

Men just så göra inte människorna många gånger. De lämna en fast säker position för att nå något som hägrar och som många gånger bara är en hägring. Inte förrän de lämnat sin säkra position och kommit ut på det okända, förstå de det.

Tusentals människor lämna fasta anställningar, eller äventyra sin fasta anställning, genom att med ett ord sagt, ställa foten på den där språngbrädan som de tro kan leda fram till något bättre.

Även om det bara är en plats, som de äventyra kan det vara vanskligt nog. Och ännu vanskligare om de ge sig in på ett alldeles nytt arbetsområde. Detta är

Har Ni reumatism?

Radium är medlet.

Radium fördrivar smärtor, skiljer den skadliga urinsyran ut ur kroppen samt förhindrar att nya anhopningar bildas, i det det förökar njurarnas funktionsförmåga och underlättar ämnesomsättningen; kort sagt både fördrivar och återuppbygger och har således dubbel verkan, varför det även allt mer och mer användes inom läkarvetenskapen överallt i världen mot en mängd sjukdomar, såsom gikt, ischias, reumatism, nervsmärtor, störningar i ämnesomsättningen, njursjukdomar, blodbrist och ålderdomssvaghet. Rådfråga er läkare!

Ett glas Miradiumpastiller till 15 dagars förbrukning innehåller 4,500 Mache-enheter (= c:a 450,000 volt-enheter) äkta radium och erhålles på apoteken å kr. 6:50 pr glas. Skriv till Miradium-Generaldepot, Avd. 20, Apoteket Vasens Droghandel, Vitrum, Stockholm, efter Radium-Broschyren, som sändes fullständigt gratis.

Fråga: Jag vaknar ofta på natten med hjärtklappning och har svårt att somna igen. Finns något lämpligt medel däremot?

Orolig.

Svar: Ha en ask Instantine på nattduksbordet. En eller två pastiller — välsmakande, kunna även tagas utan vatten — är nog för att taga bort hjärtklappningen och giva Eder lugn, så att Ni strax somnar igen. Använd medlet regelbundet en vecka, så kommer Eder sömn säkert i goda gånger igen.

Medical.

(Annonc)

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

APOTEKET VASENS DROGHANDELS LABORATORIUM STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram.

Fås å alla apotek.

Nedsatt pris kr. 3.45 pr fl.

Vid Reumatism, Huvudvärk, Gikt och Ischias

såväl som vid influensa, och smärtor av alla slag, verkar TOGAL snabbt och säkert.

Togaltabletterna utskilja starkt den skadliga urinsyran ur kroppen och går sålunda till själva roten av det onda. Togal anbefalles varmt av många läkare och kliniker i Europa. Det efterlämnar inga skadliga biverkningar. Smärtorna lindras omedelbart, och även sömnlöshet bekämpas med Togal. Tillhandahålles av apoteken.

FRÅGA OCH SVAR

Fråga: Kan Idun giva mig adress på någon linnefabrik, som säljer vackra mönster och goda kvalitéer i linnedukar och servietter, toilett samt kökshanddukar, till billiga priser. Jag skall gifta mig inom närmaste tiden och vore därför tacksam för omgående svar. Tora, Örebro.

Svar: Någon fabrik som säljer till privatpersoner lär icke finnas. Men tro vi oss giva Eder den bästa adressen om Ni tillskriver Aktiebolaget Sturemagasinet, 15 Stureplan, Stockholm. Där kan Ni finna förtjusande mönster i linnevaror i förening med stort urval och goda kvalitéer.

(Annonc)

A. J.

Baka själv Edert bröd

med hjälp av H. E. Ekströms jästmjöl.

Smörgåsbröd.

½ kg. vetemjöl, som förut väl blandats med 2 rågade teskedar Ekströms jästmjöl, sammanröres med drygt 1/3 liter mjölk och gräddas genast i smord form. Åtgår omkring 20 minuter. För höjande av smaken kan, om så önskas, tillsättas ½ tesked salt och 1 tesked socker.

Frukost-snibbar.

Av ½ liter mjöl (vari inblandas 2 teskedar Ekströms jästmjöl), 1 kkp mjölk, 1 à 2 matskedar socker och 1 à 2 matskedar smör, göres en deg, som utbakas i runda kakor, vilka naggas och sporras i tresnibbar. Gräddas i stark värme.

Formlimpa, grov.

3 kkp. grovt rågmjöl och 2 kkp. vetemjöl blandas väl med 2 fulla teskedar Ekströms jästmjöl och sammanknådas sedan med 2 kkp. mjölk och 2 matskedar

sirup. Salt och pomeransskal tages efter smak. Gräddas i smord form i god ugnsvärme under 3/4 timme.

Formlimpa, fin.

½ kg. vetemjöl blandas väl med 3 teskedar Ekströms jästmjöl och sammanknådas sedan med 1/3 liter sur mjölk, 1 deciliter sirup och 1 matsked stötta pomeransskal. Gräddas i smord och bröad form under 40 à 45 minuter.

Allmänna regler vid bakning med H. E. Ekströms jästmjöl.

Obs.! Då det är av stor vikt, att jästmjölet blir väl blandat med mjölet, bör denna blandning helst ske medelst sammansiktning. All bakning sker på kall väg. Ugnsluckan bör under gräddningen hållas väl tillsluten. Degen bör genast utbakas och insättas i ugnen. En god stekugn kan med fördel användas.

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL OCH VANILIN-SOCKER

inte så lätt, som de tro. Tänk om en skomakare hux flux lämnade sitt skomakeri för att bli skraddare. Eller tvärtom. Alla skulle förstå hur dumt det vore. I alla fack fordras utbildning. Och all utbildning tar tid.

Men det tänka visst inte en hel del kvinnor, som tröttnat på sitt arbete och tro att de hux flux i ett för dem alldeles okänt arbete, på några månader skola kunna försörja sig. Men om de vågat språnget och kommit över på andra sidan, så se de till sin förvåning hur dumt de handlat. Men se att komma tillbaka till sitt första, förut hatade arbete, går inte så lätt.

Ännu vanskligare ställer sig saken när en kvinna, med eller utan berättigande, skiljer sig från sin man, för att, som hon tror, få det bättre och själv försörja sig. Kan hon försörja sig själv så är ju saken klar och ingen risk är det då. Men nu är saken så, att sedan hon tagit språnget, visar det sig, att hon "inte vet vad hon

skall göra". Hon kan ingenting särskilt, bara lite av varje. Och hon vet absolut inte hur hon skall göra, för att få en plats. Ty, säger hon "att annonsera eller svara på annons" medför aldrig något resultat.

En kvinna, som absolut inte vet hur hon skall gå tillväga för att, utbruten ur hemmet, skiljd från mannen, skaffa sig levnadsmöjligheter, plats och anställning, — hon skall *absolut inte*, sätta foten på den där språngbrädan, som för från den säkra positionen och till den osäkra. Hon skall stanna där hon är. Hon skall stanna hos sin man, tänkande på Anna Maria Leungrens ord, i "Råd till min dotter", vari det står om kvinnan, den gifta kvinnans förhållande till sin man: "Var honom huld, om han är huldhet värd. Är han det ej, så var det i förtreten."

Nog kan det vara stor synd om många kvinnor. Men de bliva kanske i lika hög grad, om ej mera, beklagansvärda, sedan de

satt foten på språngbrädan och sen funnit, först att det är bittert svårt att bara gå över det där okända djupet. Och sedan då de framkommit till den hägrande punkten funnit, att ensamheten kan vara tyngre än, de anade. Ty det som delas mister sin udd, men glädjen blir dubbel.

Men ett ensamt liv i — ofta ouppskattat och dåligt betalt arbete — är inte alls lätt att leva. Och långt ifrån glatt. I ett sådant liv drunkna ofta glädjeämnena och skuggorna ta överhand. Ty intet liv är svårare och tyngre att bära än ett tomt liv — har någon sagt. Bättre då att vara två, att vara överseende och tålmodig. Ljusning kan komma fortare än någon tror.

Därför, du unga kvinna, som vill lämna din man — jag ber dig, gör det inte. Besinna dig. Sätt inte din fot på språngbrädan, utan drag den tillbaka i tid. Tro mig. Det blir bäst för dig själv. Dina krafter skulle ej räcka till språnget, helt enkelt, tro *Ebon.*

Såpbubblor.

En stor skimrande såpbubbla kom svävande fram över träden och brast just när den var som vackrast.

En andra följde och så en tredje och så en hel rad följda av jubelrop från några småttingar, som lekte "blåsa såpbubblor".

Jag lät händerna och arbetet sjunka i knät medan blicken följde de sköra bräckliga såpbubblorna.

Då vaknade inom mig ett gammalt, gammalt minne, som legat begravet i många år.

Hon var min ungdomsväninna. Det fanns en tid då vi ej kunde uppleva den minsta lilla händelse utan att delgiva varandra densamma.

Vi stodo ute i trädgården och blåste såpbubblor, hon och jag.

Signe hade just fått en stor härlig såpbubbla att fara högt upp i rymden och vi stodo och sågo efter den.

"Tycker du ej den är som li-

vet självt?" sade hon. "Den är som en fager dröm den lyser och skimrar och med ens brister den."

Jag såg på min väninna. Hon var några år äldre än jag, och hon kom alltid med tankar, som voro helt främmande för mig.

Där stod hon med ögonen fyllda av tårar och såg efter såpbubblor.

Jag glömmer aldrig det uttryck av tankfullt grubbel, som vilade över hennes milda drag, liksom hon redan då hade försökt och delvis lyckats att tränga igenom livets stora hemlighet.

*

Några år hade gått. Vi hade drömt många drömmar tillsammans, men den dag randades, då Signe drömde sina små drömmar tillsammans med en annan. Hon förlovade sig.

Svartsjukt kände jag mig tillbakaskjutet, fastän jag unnade henne den största och heligaste lycka, som kunde falla på en människas lott.

MED STORA STEG

vinner, på grund av sina oöverträffade egenskaper, "Finness" skocream mer och mer terräng över allt i Sveriges land.

Tillverkare:

TEKNISKA FABRIKEN FINNESS, Örebro.

Hovleverantör.

KONSERVERINGSGLAS "REX"

Rymd ltr. ¼ ½ ¾ 1 1½

Smala 0:60 0:65 0:70 0:75 0:85

Vida 0:75 0:85 0:90 1:05

GUMMIRINGAR till smala glas 8 öre

" " " vida " 10 "

BYGLAR och FJÄDRAR ..... 15 "

Till landsorten mot postförskott eller efterkrav.

A/B NORDISKA KOMPANIET

Husgerådsavdeln. n. b.

Vänskap är bara såpbubblor tänkte jag med ett styng i hjärtat. Lyckan nådde henne, men ej på det sätt hon drömt.

Hon blev gift, fick ett vackert och en man som avgudade henne.

Endast några veckor efter brölloppet upptäcktes att Signe hade en långt framskriden lungsjukdom.

Den stora lyckan hade grumlats. Den sköra lyckodrömmen hade brustit.

Kärleken, i dess allra heligaste och renaste form, även den var blott bristande såpbubblor.

Några månader under växlande hopp och misströstan om hur sjukdomen skulle sluta, tills hon en dag stod inför den stora gåtans lösning — döden.

Hon hade skänkt livet åt en son, men själv var hon färdig med jordvandringen.

Hon lät kalla mig och när jag kom log hon sitt ljusa leende och viskade.

"Minns du såpbubblorna? Själv är jag nu en bristande såpbubbla. Mitt stackars bräckliga skal dör. Men själen du, själen fortsätter sin väg rakt mot Guds klara himmel. Nu har jag visshet."

Det var hennes avskedsord till livet. Ceres.

"AV GUDS NÅDE --"

Kerstin och jag sutto och småpratade framför brasan i hennes trevliga vardagsrum. Hennes man var på sammanträde och jag hade lovat hålla henne sällskap under tiden. Vi hade åtskilligt att språka om då vi inte träffats på flera månader och naturligtvis kommo vi in på våra gemensamma flickvänner och deras öden. Då talet därvid föll på den sista förlovningen kunde jag inte låta bli att yttra mitt hjärtas mening:

"Ja, kan du fatta hur Marianne kunnat bli kär i honom, så gott huvud som hon har och så stilig som hon är se'n — och han! —"

"Nåja, inte ser han mycket ut för världen, svarade Kerstin, det medges, men jag skall tala om för dig en slutsats jag så småningom kommit till, eftersom vi nu äro inne på det här så ofta omdebatterade ämnet: *de* passar inte och *de* passar så utmärkt ihop! — Jag tror att *alla* passa ihop! — Du ser förvånad ut, men tänk själv efter. — Drag fram dem du tycker är mest omaka bland dem vi känna."

Nå, sade jag efter att ha funderat ett ögonblick, "du menar väl ändå inte att du tycker att t. ex. Maja och Bengt passa ihop? De dra' jämt — visserligen — men *passa*, nej tack! Hon med sitt konstnärstemperament och sin vackra röst, och han — en så typisk, tråkig tjänsteman som möjligt —"

"Det var lustigt, jag tänkte just på dem!" inföll Kerstin. "Jag tror nu", fortsatte hon, "att det är Majas lycka att hon fått en så 'stabil' man, för annars hade hon absolut gått upp i gasform! Och vad Bengt beträffar kan han nog förefalla retsamt nykter ibland, men han är långt ifrån utan förstälse — ja, jag tror, nej jag *vet* att han kan både beundra och kritisera alldeles lagom, för att vara Maja till hjälp."

"Nåja, det kan ju hända att du har sett längre än jag i det där fallet — Men — Erik och Greta då? Och Halvdan och hans gamla tantfru? Anser du dem också för 'äppelhalvor'?"

Jag tyckte att jag nu drog fram så pass slående bevis på ohållbarheten av Kerstins s. k. 'slutsats', att hon verkligen borde ge med sig något.

"Ja, visst medger jag att det vid första påseende kan te sig lite konstigt med den fina, blida, försynta Erik och den manhaftiga, högljudda Greta, den ena en sällsynt god representant för evangelium, egentligen alldeles för god för den här världen. Men som du vet, måste det ju finnas lag också, om inte det skall gå åt skogen med alltsamman, och den representerar väl den praktiska rätttrådiga omutliga Greta utmärkt!"

Och vad se'n Halvdan och hans gamla rara Lina beträffar, är det då min bestämda övertygelse att han aldrig blivit vad han nu är, om inte hennes stora, outtröttliga, uppoffrande kärlek burit honom över mycket mer än någon anar! Jag förstår ju att du, ung och söt som du är, och kanske lite påverkad av din man, tycker att det är 'äckligt', för att begagna ett av dina egna slagord, att Lina har så svårt att inte offentligt också, lägga sina känslor i dagen, och att det ju i viss mån måste enervera Halvdan, men, kära hjärtandes, det är väl ändå en bra liten och ganska förlätlig svaghet bredvid allt det stora hon ger och givit honom, eller hur?"

"Ja, för all del — jag får väl ge mig då — delvis åtminstone" — Jag funderade några ögonblick.

"Men hör du Kerstin, för att nu återgå till Marianne — nog måste du väl i alla fall medge att hon, som ju kunde få nästan vem hon ville, kunde valt någon henne mera värdig?"

"Väl sa' du!" inföll Kerstin livligt. "Där ha vi kärnan! Jag förstår inte hur folk kan anse att de *välja!* Välja ett tyg och mat och blommor och sådana saker, det kan man, men inte sin äkta hälft. Äkta makar äro vi från begynnelsen — 'av Guds nåde', liksom kungar och kejsare förr i världen, utan någon som helst vår förskyllan eller värdighet — eller, vet *du* något fall där inte vad *vi* kalla 'slumpen' mer eller mindre spelat in — d. v. s. något vi icke råda över?"

Kerstin såg frågande på mig, och jag hade verkligen intet svar till hands.

"Ja, tänk nu efter", sade hon, och började ivrigt försöka att få mig att förstå sig.

"Den ena parten är t. ex. skild från de sina. Hon känner sig ensam och övergiven, och blir följaktligen uppöver öronen kär i förste bästa man som kommer i hennes väg och tar sig an henne litet, och så är det klart mellan dem!"

"Han" har händelsevis kört kull med sin motorcykel, eller hästen har skenat med honom, och han kommer på sjukhus. Så sköter 'hon' honom, väl, som hennes plikt är, men i hans ögon blir hon den ömmaste, soligaste lilla varelse han någonsin träffat och han måste äga henne för alltid!"

"De tu' träffas ofta utomlands, då Amor har god hjälp av hemlandsspråket, fosterlandskärleken, hemlängtan, samhörighetskänslan gentemot främlingarna, med mera sådant!"

I sol och sommar

Älskar seglaren det fria livet på sjön. När han så skall gå i land vill han själv vara lika fin och putsad som yachten. Då kommer Vikingburken och glansborsten Viking väl till pass ty snabbt som tanken bli skorna blanka och fina med VIKING SKOKRAM.

LÄDER-ARBAND

Märke: "MIDGET" (Patent o. lagl. reg. varumärke)

KR. 2 KR.

Världens mest praktiska läderarmband

Klockan sitter absolut stadigt och kan icke glida av armen

Sydda remmar av bästa engelska kvalitet. Bese prov på äkta Midget hos urmakaren.

Engros:

SVERIGES URMAKARE A.-B. STOCKHOLM

Gurkmjolk

Franskt originalrecept.

Bästa medel för erhållande av mjuk, klar och ungdomlig hy. Pris kr. 4:50 pr flaska.

Sändes pr postförskott + porto över hela landet.

MIA LILJEFORS

Exam. massör.

Klinik för medicinsk hårbehandling, huvudmassage och ansiktsbehandling.

Karl Gustafsgatan 16, Göteborg. Telef. 15420.

NÖJEN I STOCKHOLM

Folk-Teatern.

Varje afton kl. 8 e. m.
KARL-GERHARDS-REVVYN
"Folkan förstås".

Enda verkliga Kvalitets-Hemfärg.

Den mest lämpliga sängresår är

SPRINGMADRASSEN

Begär prislista.
SKAND. SÄNGRESÅRFABRIKEN
Karlstad 1.

Fråga: Jag har använt ett utländskt rökpulver mot asthma, vilket jag funnit verksamt, men som framkallar sveda i bröstet. Finns något dylikt bra pulver, som ej har denna olägenhet.

Asthmatisk.

Svar: Sedan någon tid finns ett svenskt rökpulver "Respirol" som ej har några obehagliga verkningar men som är synnerligen verksamt. För Kr. 3:95 erhålles å apoteken en sats, som är dubbelt så stor som de vanliga utländska. Medical.

(Annon)

SOUTHALL'S

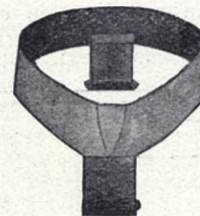
BINDOR OCH SPECIALARTIKLAR FÖR DAMER

SOUTHALL'S DAMBINDOR — absorberande -- aseptiska och mjuka som dun. Tillverkas i olika storlekar och säljas i blåa paket på 1 dussin.

Likaså

SOUTHALL'S KOMPRIMERADE DAMBINDOR i fyra storlekar. Varje binda förpackad i en liten ask. Rekommenderas särskilt för damer på resor.

SOUTHALL'S JUSTERBARA ELASTISKA BÄLTE, tillverkat av bästa kvalitet, elastiskt band, tätt åtsittande o. mycket bekväma.

SOUTHALL'S SANITÄRA BYXOR — en välgärning för damer — elegant snitt — lätta och behagliga. Dessa byxor garanterar full trygghet och äro så lätta och tunna, att de, ehuru vattentäta, alltid äro svala att bära. Tillverkas i 9 modeller med löstagbart foder av rent gummi.

FABRIKANTER:

SOUTHALL BROS. & BARCLAY LTD., CHARFORD MILLS, BIRMINGHAM, ENGLAND.

I lager hos Buttericks Mönsteraffär. Stockholm, Göteborg, Malmö och Hälsingborg, Nordiska Kompaniet (Sjukvårdsavdelningen) Stockholm, Au Corset Gracieux, Drottninggatan 66, Stockholm, ävensom hos alla förstklassiga sjukvårdsaffärer.

ENGROS: Carl Stangenberg, Hötorget 10, Stockholm; Gustaf Hjelm & C:o, Norrtullsgatan 8 A, Stockholm; Sederholm & C:o, Östermalmgatan 69, Stockholm.

Var skall jag tillbringa min semester?

Holmsborgs Pensionat

rekommenderas. Beläget i vacker natur i Småland med hänförande utsikt över Lagaån. Högt och soligt läge, nära barrskog med vackra promenader. Gott och rikligt bord. Sällskapsvåning med piano. Hushållselever mottagas. Undervisningen bestrides av skicklig lärarinna. Postadress Lagan.

Ombergs Turisthotell

ALVASTRA.

Mottager inackorderingar samt tillfälliga gäster. Härlig natur. Gott bord. Moderata priser. Tennisplan. Hilda Kling.

Pensionat Turistlugnet

INSJÖN

i vacker omgivning ej långt till vatten och skog

Rekommenderas!

Förfrågningar besvaras av Fru Frida Long. Riks 6.

Å gammal herrgård

i Fryksdalen mottagas ev. hela vintern ett mindre antal gäster. Hög, ren luft, vackra skogspromenader, välkänt, gott bord. Referens Svenska Turistföreningen. Pris 5 å 6 kr. pr dag. Adr. Pauline Frykberg, Anneborg, Gräsmark.

LÄMPLIG PRESENT

CARL LARSSONS PRAKTVERK

"SVENSKA KVINNAN GENOM SEKLEN"

10 FÄRGTRYCKPLANSCHER

Inbunden med av konstnären komponerad pärm

Kr. 5:—

Portofritt mot insänd likvid i postanvisning

IDUNS EXPEDITION STOCKHOLM

Amor hinner förresten vara med över allt! Vid kräftsuppeér i augustimånaden och promenader på tu man hand i samma himmelska belysning! Vid baler och slädpartier — överallt där tvåalet dominerar, för att nu inte tala om hur han grasserar i 'vårflodstider — knoppningstider! Slumpen — ödet för samman och Amor är alltid redo! Men jag tror därför inte på något blint öde — jag tror att det — ödet — styrs av Den som bättre än vi förstå vårt bästa och därför för 'den rätte' och ingen annan i vår väg —!"

"Det måtte vara väldigt skönt att vara så säker på det! Då behöver du åtminstone aldrig ångra dig Kerstin! Om du kunde få andra att dela den tron, försvunne nog många äktenskapliga svårigheter!"

Ja, det tror jag med! Vet du, jag tycker knappast det finns nåt så dumt, som när folk går och ångrar att de bundit sig, — jag menar nu genom äktenskap — helt enkelt därför, att de, i den stunden det skedde, inte kunde göra på annat sätt! Man handlade utan tanke för annat än sina känslor — var för het, för impulsiv — eller — vad som är ännu mycket farligare när det gäller kärlek: för blint egoistisk, med den egna känslan eller fördelen främst för ögonen, utan ansvar för vad det innebär att lova att älska någon i lust och nöd, att giva hela sitt hjärta — den enda hållbara grunden att bygga ett hem på!

Men — hur vi handla bero på vår natur, och vi kunna ej handla emot den, vi ryckas med, vi giva oss, och ha vi en gång gjort det, kunna vi aldrig helt ta den gåvan tillbaka. Jag tycker att kärleken drages ned i och med tanken att den, om också blott halvt medvetet, just den stunden den slår ut i blom, medger möjligheten att den inte skulle orka leva livet ut. Att den se'n tyvärr alltför ofta inte gör det, det är nog saant, men det är en annan historia och hindrar i alla fall inte att vi aldrig meningslöst kopplas ihop med någon för hela livet — eller kortare —"

Kerstin såg allvarsamt på mig och jag kan inte neka till att hennes ord gjorde ett visst intryck på mig. De tankar de uttryckte voro dock något att taga på, något fast och starkt i detta de fria känslornas tidevarv! Beth.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Jag har i min ägo en liten vas eller urna av utseende och märke enligt bifogade teckning. Den är köpt i Paris i en antikvitetsaffär. Nu vore jag tacksam möjligen få upplysning om från vilken fabrik den förskriver sig. Har ej kunnat få någon vägledning ur Nordisk Familjebok. Göteborg.

Svar: Man får icke så stor ledning av själva skissen då man icke kan se färgerna. Emellertid är det att förmoda att urnan är s. k. Rouen-fajans, särskilt om dekoren skulle vara polycrom, d. v. s. mångfärgad. E. E.

Fråga: Hur skall två, som ämna gifta sig, ordna med ekonomin. Min fästman har en bra gård men med ganska mycken skuld. Jag själv har sparat några tusen och har utsikt att genom flera arv framdeles bli ägare till mera. Skall sätta in mina pengar i fastigheten, när vi gifta oss, men vill ändå förvalta mitt själv, jag menar så att jag icke förlorar mitt. Det är ju så osäkra tider för lantbruket. Hetty.

Svar: Ni bör låta eder man eller fästman skriva reverser på allt som han lånar samt beträffande dessa lån som säkerhet erhålla goda inteckningar. Det är även lämpligt, att ni före vigseln upprättat ett äktenskapsförord,

Elegant och välsittande

Förr trivdes man ej i regnkappan. Ville man ha den lätt och välsydd, var den inte vattentät, och ville man åter ha den vattentät, måste man välja en stor, illasittande och otrevlig oljerock.

Med HOLKA blir t. o. m. regnvädret ett nöje.

Tidigare har det ej funnits någon kappa, som skyddat mot häftigaste regn, och som samtidigt varit så lätt och smidig, att den inte besvärat. Detta är skälet varför HOLKA blivit så populär. Tänk på vår skriftliga ett års garanti på vattentäthet.

Utvändigt våt, invändigt torr.

Finnes i alla välsorterade konfektionsaffärer.

BETALA

1923 års premieobligationer

med 1918 års, varvid därjämte erhålles

5 KR. KONTANT

per obligation.

TVÅ DRAGNINGAR PR ÅR

Högsta vinsten **200,000** varje dragning.

INALLE UTLOTTAS 6,000,000 ÅRLIGEN

Handeltillverkare KOPPS BAST FRÅN HUGO SVENSSON & CO GÖTEBORG

Det är fastslaget
att
Beckers Linoleum-fernissa
gör mattorna outslitliga.
Säljes hos alla färghandlare.

MAZETTI'S
DESSERT-CHOKOLADER
också med Mjolk, Nötter och Kaffe
Utsökt delikata, närande och hälsosamma

PHOSPHATINE FALIÈRES
Bästa näringsmedel för barn. Blandas med mjölk till en smaklig och stärkande välling. Utmärkt medel under avvänjningstiden och uppväxtåren.
Finnes å alla apotek, i speceri- och drogaffärer.
Generalagent: JOHAN BRATTSTRÖM, Stockholm.
Riks 84098. A. T. Kungsh. 8292.

Medisan-liniment
omsorgsfullt utexperimenterat, överträffar de flesta såväl in- som utländska medel mot reumatisk värk, ledstivhet, ryggsjukt, ichias m. m. Linimentet resorberas lätt av huden, varigenom långvarig ingnidning blir onödig. Bruksanvisning följer. Fås å alla apotek.
Tillverkas å APOTEKET LEJONET, Malmö.

FÄRGA HEMMA MED BRAUNS' - FÄRGER
BRAUNS' HEMFÄRGER, i paket, för bomull, linne, siden, ylle etc.
" WILBRAFIX, i kulor, för bomull, linne, siden.
" CITOCOL, i fabletter, kallfärgande, för bomull, linne, siden, ylle etc.
" WILBRA, i flaskor idealiskt läderomfärgningsmedel
Säljas i Färg- & Kemikalieaffärer.

varigenom ni tillförsäkras ensam ägande- och förvaltningsrätt över allt vad ni inför i boet samt sedermera kommer att erhålla.

Fråga: a. Finns det några gymnasier eller skolor med tidsvinst, vilka ha examensrätt? Vilka?

b. Finns det någon gymnastuniform för Sveriges gymnastier? Får gymnast vid vilket gymnasium som helst bära den? Var finns uniform att köpa? Priset? *Ständig läsare.*

Svar: a. I Lund finns en skola, Lunds Privata Elementarskola, där en energisk och begåvad elev med tidsvinst kan nå fram till studentexamen.

b. Det lämpligaste är att vända Eder till gymnasieförbundets ordförande vid något Högre allmänt läroverk med förfrågan. *E. E.*

Fråga: För flera år tillbaka har jag sett i Idun, att B. K. ssyselsätter en del hembagerskor, även jag är en fast utan affär och sysselsättning. Jag frågar därför, om B. K. skulle vilja skaffa mig sådan eller helst anvisa ett litet men lönande kafé i någon stad. *Hembagerska.*

Svar: Om Ni meddelar Iduns Förmedlingsbyrå, vad Ni menar med B. K. skola vi försöka att besvara Eder fråga. *E. E.*

Fråga: 1. Bör jag köpa vit eller björkmöbel till mitt flickrum? Vilket är trevligast?

2. Har tänkt själv sy linnegardiner, men tycker att linne ställer sig fortfarande för dyrt. Kan någon av Iduns läsarinna säga mig om det finns något annat tyg (billigt) lämpligt att sy hälsömmar på, ävenså varifrån jag kan erhålla det, helst även priset.

3. Hur skall jag behandla ro-sorna, så jag även för vintern kan erhålla rosendoft i mina rum?

En som aldrig frågat förr.

Svar: 1. Vi tycka, att vit möbel är vackrast i ett flickrum.

2. Det vackraste materialet till gardiner i ett flickrum är voile och det ställer sig även mycket billigare än linne, samt faller mjukare och vackrare. Ni behöver då endast sy en smal enkel hälsöm. Ni kan även sy hälsöm på silduk, men då bli gardinerna icke fullt så vackra efter tvättning. Voile kostar från 2:50 kr. metern 100 cm. bred. Voile finns i alla större manufakturaffärer.

3. Ni kan samla och förvara torkade rosenblad i en porslinskruka. Beskrivning på gammaldags potpourri finns införd i Iduns Hergårdsnummer nr 29. *E. E.*

BREVLÅDA

RED:S BREVLÅDA.

Signaturerna Villrådlig, 50-åring som längtar efter eget hem och "Nyborjare" ha brevsvaret att hämta å Iduns Redaktion.

Eva, som i förra numret hade en fråga införd om vad en gammal bok, hon närmare beskrev, kunde vara värd, torde snart sätta sig i förbindelse med Iduns redaktion.

"Lösnummerköpare" som vill hava uppgift ang. småskoleseminarium torde lämna närmare upplysningar om sina önskemål till Iduns Förmedlingsbyrå.

"Prenumerant" torde uppgiva adress, för brevväxling.

Niggubo.
Textur. Ni är välkommen att deltaga i Iduns handarbetsvälan. Den skulle visserligen gälla av deltagarna själva komponerade mönster. Men insänd de nämnda sakerna under angivande av var ni hämtat mönstren, och det kan väl hända, att de kunna komma med i en grupp för sig.

LEDIGA PLATSER

EXAM. BARNSKÖTERSKA
duktig och pålitlig sökes till 15 Sept. Svar med betyg, foto och löneanspråk till Tandläkare Erik Bogren jun., Villa Gunnebo, Helsingborg.

Stadgad o. ordentlig flicka
ordentlig flicka i alla i ett hem förekommande sysslor erhåller god plats i 3 personers hushåll å egendom nära Sthlm 15 sept. eller 1 okt. Svar till Singö gård, Akersberga.

I goda hem

finnas väl avlönade platser för exam. barnsköterskor, barn- och ansamling-frur, husor, kokerskor och andra hembiträden.

Stockholms Stads Arbetsförmedling.
Regeringsg. 107. Högbergsg. 37. Expeditionstid 9-4, dag före helgdag stänges 2.

Obs! Betyg och rekommendationer böra medhavas. Även tillfällig arbetskraft förmedlas. Avgiftsfritt för både husmödrar och tjänare.

Plats finnes ledig för en ordentlig 18-20 års flicka

som är villig att deltaga i alla i ett hem förekommande göromål samt läsa med två barn 8 och 10 år och om möjligt giva de första grunderna vid pianospelning. Svar med ref., bet, och foto till "Bankkamrerfamilj", Iduns exp f. v. b.

Ung flicka,

som önskar lära alla i ett välordnat hem förekommande göromål samt skötsel av mindre barn erhåller plats i familj. Något sjuknigg önskvärd, event. familjemedlem. Svar till "Tjänstemannafru", Iduns exp.

Barnsköterska

får plats 1 eller 8 sept. att sköta en 5 mån. flicka. Sjuknigg. Betyg, foto, ref. och löneanspråk torde sändas till Fru Anna Petersson, Smålandsg. 16, Jönköping.

Skolköks-lärlarinna

erh. plats vid Norrbottens landstings amb. skolkök den 15 sept. Lön enl. lag. Ansökningar, gärna med foto, ställas till Landstingets skolköksstyrelse och ins. före den 20 aug. till Rektor J. Hallbäck, Sunderby fohögskola, adr. Södra Sunderbyn.

Ung flicka

erhåller plats i familj om 4 personers hushåll. Absolut vana i alla i ett välordnat hem förekommande sysslor. Svar till "Välordnat lantshåll", Iduns exp. f. v. b.

Vid Backe lasarett

är en avd. skötersketjänst ledig att tillträdas 1 inst. oktober (såsom semestervikarie till 1 nov.). Lön 700:— kr. jämte dyrtidstillägg och tvenne ålders-tillägg å 150 kr. Semester 1 mån. Vanliga naturaförmåner. Ansökningar före 15 sept. Lasarettsläkaren.

En 20-25 års flicka

av god familj erhåller lätt plats i liten familj att huvudsakligast läsa högt samt för övrigt hjälpa en gammal sjuk dam. Svar märkt "Stort tålmod", Iduns exp.

AKTIEBOLAGET SYDSVENSKA BANKEN

Inbetalt aktiekapital Kr. 34,000,000:—

Huvudkontor: Malmö.

Mottager insättningar å Depositions-, Kapital- och Sparkasseräkning till högsta gällande ränta.

Fullständig bankrörelse.

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

Arvika: Arvika Nyheter.

Avesta: Avesta-Posten.

Borlänge: Borlänge Tidning.

Borås: Borås Tidning.

Eksjö: Eksjö-Tidningen.

Engelholm: Engelholms Tidning.

Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.

Falun: Falu-Kuriren.

Filipstad: Filipstads Tidning.

Gävle: Gefle-Posten.

Göteborg: Göteborgs Dagblad.

Halmstad: Hallandsposten.

Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.

Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidningen.

Hälsingborg: Hälsingborgs Dagblad.

Härnösand: Härnösands-Posten.

Jönköping: Smålands Allehanda.

Kalmar: Barometern.

Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.

Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.

Landskrona: Landskrona-Posten.

Linköping: Östgöten.

Ludvika: Ludvika Tidning.

Luleå: Norrbottens-Kuriren.

Malmö: Skånska Aftonbladet.

Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.

Mora: Mora Tidning.

Norrköping: Norrköpings Tidningar.

Nässjö: Nässjö-Tidningen.

Piteå: Norrbottens Allehanda.

Skövde: Skaraborgs Läns Annonblad.

Sollefteå: Sollefteå-Bladet.

Strängnäs: Strengnäs Tidning.

Sundsvall: Sundsvalls-Posten.

Säter: Sätters Tidning.

Söderhamn: Söderhamns Tidning.

Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.

Uddevalla: Bohuslänningen.

Umeå: Västerbottens-Kuriren.

Upsala: Tidningen Upsala.

Visby: Gotlänningen.

Västervik: Västerviks-Tidningen.

Västerås: Westmanlands Allehanda.

Växjö: Nya Växjöbladet.

Örebro: Örebro Dagblad.

Östersund: Östersunds-Posten.

Lärarinna

önskar under höstterminen någon ung flicka som hjälp och sällskap, mot fritt liv. Platsen belägen i Dalarna nära stad. Svar till "Hjälps och sällskap", Iduns exp. f. v. b.

Ung flicka

som äger vana att utföra alla i ett hem förekommande sysslor erhåller plats i fem pers. hushåll på landet. Hjälps till grövre göromål. Eget rum och god lön. Sv. till "Inga barn", Iduns exp. f. v. b.

Ledig plats finnes för en

ung flicka

att hjälpa till med varjehanda göromål å större herrgård. Svar med betyg och foto till "Lantgård i Västmanland", Iduns exp. f. v. b.

Elementarbildad flicka

villig att undervisa en å två 12-åriga flickor erhåller plats fr. o. m. 1 september. Svar "Bruk i Värmland", S. Gumælius' Annonbyrå, Göteborg f. v. b.

Ung flicka

kan få plats att tillsammans med husmodern sköta hushållet samt 3 barn. Den sökande bör vara barnkär, samt sykkunnig och för övrigt ordentlig i sina sysslor. Svar till "Bekväma villa", Iduns exp. f. v. b.

Plats

finnes ledig för en ung ordentlig flicka att gå klen husmoder tillhanda. Svar med bet., foto samt ev. upplysningar till "4 personers hushåll", Iduns exp. f. v. b.

Barnsköterska,

ej för ung, helst musikalsk erhåller god plats den 15 sept. d. å. Svar med referenser och lönepretentioner, helst foto till "Familjemedlem", p. r. Östersund.

Flicka

ordentlig och arbetsam erhåller plats i liten familj där husmoder saknas, att ensam sköta hushållet. Hjälps till grovsysslor. Svar med betyg ev. foto med porto till "Tjänstemän", Iduns exp.

PLATSSÖKANDE

Gihls Sjuksköterskebyrå,
Jungfrug. 31, Stockholm.

Ansk. såväl exam. sjuksköterskor som anspråksl. vårdarinor och sjukhusbiträden. Obs. i Ändrad adr. och tel.-nr. Rikstelefon 72075.

Sjuktymnast

(Arvedssons) önskar plats i skola el. familj. Sökande önskar vid plats i fam. även annat arbete, ex. med barnens undervisning, sällskap, husligt arbete eller skrivgöromål. Svar m. ang. av löneförhållanden m. m. till "Hurtig arbetsmyra", Iduns exp. f. v. b.

Ung flicka

önskar plats i bildad familj, där hon kan vara till nytta! Villig att läsa och spela med nybörjare. Svar till "19 år", Frövi.

Guvernans,

elementarbildad, med utmärkt betyg, som undervisat i fyra år både vid skola och i familj, önskar plats att läsa med ett eller flera barn. Anspråkslös och ordentlig. Svar till "Undervisningsvan 21-åring", Iduns exp. f. v. b.

Ung, musikalsk flicka,

säker att undervisa i musik (piano) och något kunnig i skrivgöromål, önskar plats i bättre familj att deltaga i alla förekommande hushållsgöromål, event. skrivgöromål och att undervisa i musik. Sv. t. "Småländska", Iduns exp. f. v. b.

Äldre dam

(husföreståndarinnan), frisk, med jämnt lynne önskar plats att med hjälp sköta hemmet för ensam person, eller som hjälp och sällskap till hem. Svar till "Ett hem", Iduns exp.

Inför valet av levnadsbana

bör ingen kvinna försumma att i eget intresse skaffa sig Kvinnligt Yrkesregister, som erhålles å dess expedition, Vasagatan 50, Sthlm, samt i boklådorna. Pris 3 kronor.

Hammenhögs Lanthushållsskola

Vinterkursen börjar den 1 nov. och pågår till den 30 april.

Undervisning i alla i ett hem förekommande arbeten, såsom matlagning, bakning, slakt, konservering samt sömnad och vävning, såväl enklare som konstvävning. Statsunderstöd 25—45 kr. pr mån. för mindre bemedlade och obemedlade. Prospekt från Föreståndarinnan, adr. Hammenhögs.

Förlovad flicka,

studentska, önskar komma till prästgård ev. herrgård för att under duglig husmoders ledning lära hushåll och handarbete samt f. ö. allt inom ett hem förekommande. Svar jämte upplysningar sändes till "M. S." Box 33 Ramlösa brunn.

Plats sökes

av flicka, som genomgått kurs i linnesömnad och vävning, att under en god husmoders ledning lära ett hems skötande. Helst gods eller prästgård. Svar märkt "G. U.", Iduns exp. f. v. b.

Som kassörska, husmoder

eller husmors hjälp å större pensionat önskas plats. Fina refer. Svar t. "Förtroendeplats", Iduns exp. f. v. b.

Medelålders dam

önskar plats som hjälp hos äldre ensamstående dam å egendom. Svar till "43 år", Iduns exp.

Ung bildad tyska,

skicklig i alla husliga sysslor, samt i skönhetsvård, frisering och sömnad, som bl. a. innehåft anställning som husföreståndarinnan, och som talar svenska och något engelska, söker plats, helst hos familj, som är bosatt i Förenta staterna eller stadd på resa dit. Referenser i Sverige på begäran. Svar till "Arbetsvillig E. H." Iduns exp.

Bildad förlovad flicka

önskar från 1 okt. under ett par månaders tid komma i ett hem helst i Stockholms närhet för att under husmoders ledning lära och deltaga i husliga sysslor. Sykkunnig. Mycket barnkär. Svar till "Fritt vivre 1 okt. 1923", Iduns exp. f. v. b.

Bildad flicka,

som ämnar bliva skolkökslärarinna, önskar plats i hem för vidare praktik. Svar till "I. B.", St. Kyrkogatan 10, Borås.

Plats önskas

som hjälp med skrivgöromål eller husliga sysslor och om så önskas läsa läxor med barnen och undervisa i pianospelning. Svar till "Lantbo 22 år", Iduns exp. f. v. b.

Sjukvårdskunnig flicka

önskar plats till sjukhus eller privat, villig deltaga i lättare husliga sysslor. Betyg från genomgången elevkurs samt undersköterskeplats. Svar till "H. H.", Iduns exp. f. v. b.

Ung, bildad flicka,

med normalskolekompetens och som vistats i år i utlandet, nuv. stud. språk och musik önskar i höst plats i familj som guvernant (god musikundervisning) eller som hjälp och sällskap medföra på längre utrikesresa. Svar till "19 år A. W.", Iduns exp. f. v. b.

Skolköks-

event. slöjdlärarinneplats önskas. Fina betyg. Svar till "Skolkökslärarinna", Iduns exp. f. v. b.

12-årig flicka till sällskap

åt 12-årig dotter önskas å bruk i Värmland. Undervisning av guvernant. Svar "Billig inackordering", S. Gumælius' Annonbyrå, Göteborg f. v. b.

Doktor A. Kjellbergs

Kurs i massage och sjuktymnastik. 28: de årskursen.) Begär prospekt! Stockholm. Holländaregatan 3.

Professor PATRIK HAGLUND'S
Gymnastik-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklinik.
R. T. 75025. Stureg. 62, Sthlm. N. 8301.
För behandling av hållnings- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubningar.

D:r A. Karsten

Medicinskt Elektricitets-,
Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsgatan 60, Stockholm
Behandling av
reumatiska åkommor.

Ny kurs

Massage och Sjuktymnastik

(23-dje utbildningskurs.) börjar den 15 sept. Begär nytt, illustr. prospekt.

Göteborgs Gymnastiska Institut.
Östra Hamngatan 45, Göteborg I.

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar 15 sept.
Prosp. Major J. G. Thulin, Lund.

I sjuktymnastik, massage,

LJUSBEHANDLING, ELEKTRICITET och övr. fysik. behandl. börj. ny kurs 15 sept. Största och bäst inr. institut. Grundlig utbildning. Begr. elevantal. Billig inack. Platsansk. Förfrågn. besv. omg.

Fallandesjuka

kan förbättras t. o. m. botas. Tillskriv "Epileptin" Box 50, Landskrona.

Mot grått hår och mjäll.

Härmed meddelas att det utmärkt och så mycket efterfrågade härvattnet mot grått hår som förhindrar hårfärfall och fullständigt borttager mjäll och som i över 40 års tid förts i Fanny Gelin's Parfymmagasin, Malm-torgsgatan 5, Sthlm, numera fås under adr. Firma Fanny Gelin, Norrviken. Riks och Sthlmstel. Norrviken 214. Pris 6:— kr. + porto.

Erziehungsheim für junge Mädchen

Wien, VIII, Wickenburggasse 3.

Dieses Institut eröffnet am 15. September einen Kurs in deutsche Sprache für schwedische Mädchen im Alter von 14 bis 20 Jahren. Ausser Deutsch wird Französisch, Englisch, Musik, Kunstgeschichte verbunden mit Museumshaltung insbesondere Kochen von ausgezeichneten Lehrkräften gelehrt. Preis für volle Pension 130 sv. Kr., für Unterricht 2 sv. Kr. Informationen und Referenzen bei fr. D:r Schwarzwald, Wien I, Wallnerstrasse, No: 9.

INACKORDERINGAR

För 16 års flicka

önskas inackordering i hem å landet, där tillfälle finnes att med kamrat läsa 7 klassens kurs. Svar till rådmän Johan H. L. Janssen, Varberg.

Äldre damer,

som önska ett lugnt och vänligt hem m. a. bekv. erbj. god årsinackord. till billigt pris. Rt. Falun 1656 a. Sv. till Skogshyddan, Aspeboda.

S:ta Birgittaskolan

Regeringsg. 19—21.

Grundad 1910.

Rikst. 141 08.

Undervisning i kvinnligt praktiskt och konstnärligt handarbete. Börjar höstkurserna 1 och 15 Sept. Anmälningar dagligen 9—5, även pr telef. Lärarinnekurs 6 månader med avgångsbetyg, endast 3 platser lediga. Skickliga, speciellt utbildade lärarinnor. Prospekt på begäran.

Bröderna Pahlmans Handelsinstitut

Statsunderstött handelsläroverk under statsinspektion. 43:e läsåret. Höstterminen börjar den 21 augusti. 2 års Handelskurs, 1 års Handelskurs. I vissa ämnen terminskurser. Studentkurs. Bankkurs. Kurser i särskilda ämnen. Affärsteknisk utbildning. Prospekt på begäran. Anmälan dagligen. Drottninggatan 71 C. R. T. 56 06. Norr 84. Styrelsen.

Systrarna E. Nilssons Klädsömnadsskola

JUNGFRUGATAN 5, STOCKHOLM.

Kurserna i Kläd- och Linnesömnad börja åter den 1:sta sept. Tel. Ö. 30 17. Prospekt på begäran.

KATRINEHOLMS HUSMODERSSKOLA

öppnar nya kurser i HUSHALLS- och SLÖJD-avdelningarna den 1 September. Undervisningen ledes av erkänt skickliga lärarinnor i finare och enklare matlagning, servering, bakning, charkuteri, konservering, syltning, saftning, smörgåsbredning, upplagningar, servettbrytning, dukning, hälso- och sjukvårdslära, konstslöjd och konstvävning, linnesöm, glansstrykning, hushållsbokföring m. m. Specialkurs i konservering. Prospekt gratis och franko.

KATRINEHOLMS ENSKILDA LÄROVERK, Katrineholm.
Rt. 154 och 354.

Elsa Philips Husmoderskola, Stockholm, Karlavägen 25 (f. d. 1 A),

börjar sin 31:sta kurs för bildade unga flickor den 15 sept. 1923. Undervisning i enklare och finare matlagning, bakning, konservering och inläggningar av bär, frukt, grönsaker och kött; vegetarisk matlagning, sjukmatlagning, uppköp, födoämneslära, hushålls ekonomi m. m. Olika kurser. Examinerade lärarinnor. Förbereder inträde till lärarinnekurser i huslig ekonomi. Adress till 28 aug. Nyåker, Leksboda, sedan Stockholm. Prospekt, ref. och närmare upplysningar på begäran. ELSA PHILIP, Stockholm.

Herrsätra Skola

8-kl. flickskola, helpension, förlagd till Carlberga villaegendom, Södertälje. ANNA SUNDIN, Tel. Södertälje 532.

Avgångsbetyg från skolan medför s. k. normalskolekompetens.

Å Hösterums egendom

börjar husmoderskolans höstkurs f. bild. fl. 1 Sept. med möjlighet att komma senare. Fackutbild. lärarinna. Slöjd. Prosp. m. p. till Fru Häradshövding af Ekenstam, Söderköping.

Nobynäs Hushållsskola.

Höstkurs fr. d. 1 Sept. till d. 15 Dec.

12 arbetsåret.

Bildade flickor mottagas på Nobynäs Herrgård bel. i naturskön trakt på småländska höglandet. Grundlig undervisning i hushåll och slöjd. Exam. undervisningsvana lärarinnor. Gott hem. Förfrågningar och anmälningar ställas till föreståndarinnan, Fru E. von Kothen, Nobynäs, postadress Stjärneborg, Östra Stambanan.

Strengnäs Husmodersskola.

Husmoderskurs 1 sept.—15 dec. Grundlig undervisning. Gott hem. Modern villa med badrum, m. m. Prospekt o. ref. gen. Fru M. Braune, Strängnäs.

Vid Skogsbo Hushållsskola, Leksand,

börjar 20 sept. 1923 en ny kurs för 8 unga flickor, som slutat skolan. Kursen omfattar: finare och enklare matlagning, även vegetarisk, klädsömnad, vävning, födoämneslära, bokföring samt främmande språk. Närmare upplysningar och referenser lämnas av

GERTRUD WALLIN.

SIGNE PHILIP.

Birgitta-Skolan

Beridarebangatan 21, Stockholm.

Utbildningskurser i kläd-, kapp- och linnesömnad, mönsterkonstruktion, broderi etc. Lärarinnekurser på 6 månader med avgångsbetyg. Höstterminen börjar 3 Sept. Anmälningar emottagas under Aug. månad i Göteborgs Birgitta skolas lokal, Östra Hamngatan 39 eller skriftligen. Begär prospekt!

GLANSBERG & C:o.

GÖTEBORGS NYA HUSMODERSSKOLA

Södra Allégatan 2 A.

Rikstelefon 10624.

Husmoderskurs på en termin börjar den 6 september. Grundlig teoretisk och praktisk undervisning i enklare och finare matlagning, bakning, dukning m. m. Linnesömnad, hälso- och födoämneslära, barnavård. (Valfritt.) Prospekt och upplysningar på begäran pr telefon mellan kl. 11—1.

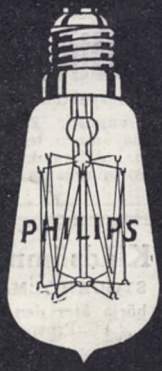
Hälsingborgs Husmodersskola

Villa Stjärneborg, Olympia. Husmoderskurs för bildade unga flickor 1 sept.—20 dec. Specialkurs i matlagning 20 aug.—nov. Kläd- och linnesömnadskurser börja d. 3 sept. Prospekt och närmare upplysningar på begäran. ASTRID GARDMAN. TERESA KJELLBERG.

Skara förberedande kurs

för inträdesöskande till folkskoleseminarier börjar sitt 27:de läsår 17 sept. HELENE LJUNG ELISABETH RYDELL Sem.-lärarinna. Sem.-lärarinna. EMMA WAHLQUIST Flickskolelärarinna.

PHILIPS

*En verklig skatt
för hudens vård är en god, bal-
samisk tvål. Ni får en ungdom-
lig, klar och frisk hy genom dag-
ligt bruk av*

YVY TVÅLEN

AKTIEBOLAGET YVY-FABRIKEN, YSTAD.

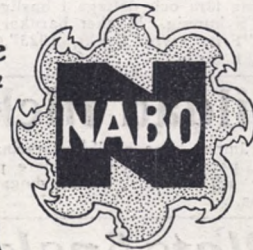
GÖTA KANAL

SVERIGES VACKRASTE TURISTLED

Lämplig tur till och från Jubileumsutställningen i Göteborg
I klass passagerareångare
Utmärkt restauration

Begär turlista och prospekt
ÅNGFARTYGS AKTIEBOLAGET GÖTA KANAL
GÖTEBORG - STOCKHOLM

Det
själverkande
tvättämnet
med
BENSIN

®

Men snälla Lisa,
sitter hon här, och vi
som ha så stor tvätt!
Tvätten!! Den är redan
färdig! Jag har använt

NABO